

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

PANORAMA

No. 20 (46) 13DE JAARGANG
11 Nov. 1925

A.W. SIJTHOFF'S
UITGEVERS MAATSCHAPPIJ
LEIDEN

Prijs per 17½ ct. Voor Week- 17½ ct.
Nummer Abonné's
Per kwartaal f2.25. Franco per post f2.50

De Internationale Hondententoonstelling te Rotterdam

Zaterdag en Zondag l.l. had in het Algemeen Verkooplokaal te Rotterdam een Internationale kampioenschapstentoonstelling voor alle honderrassen met internationaal kampioenschap plaats. Op deze pagina brengen wij een serie fraaie kiekken, op de tentoonstellingen genomen. Links: een prachtige Pekingese, die den kampioensprijs kreeg. Rechts: Een Barsois, die den eersten prijs verwierf.

Boxers. — De rechtsche behaalde den eersten prijs.

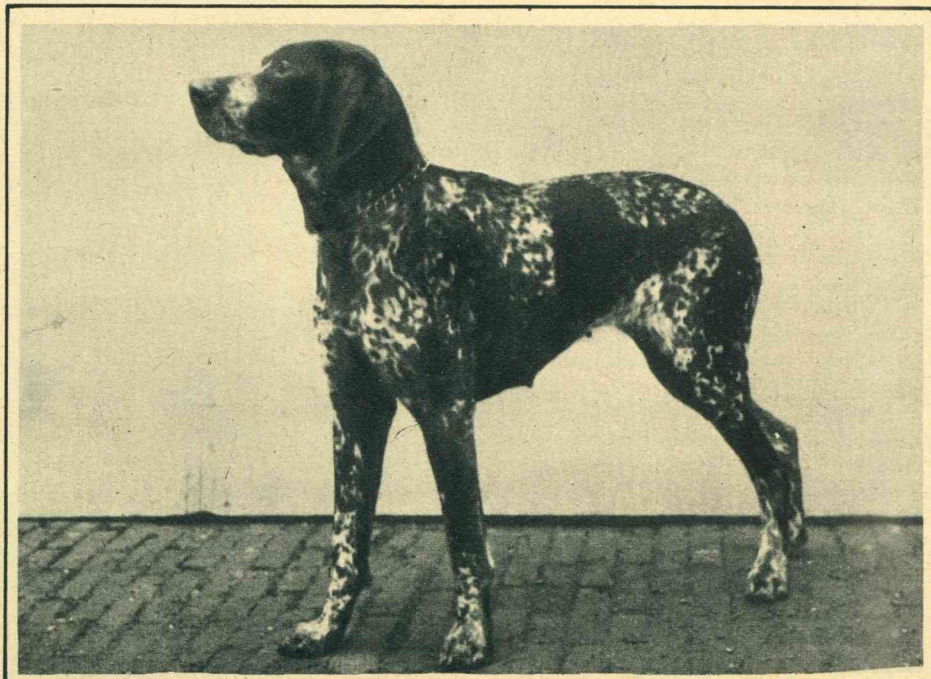
De kampioen der Engelsche bulldoggen.

Een schitterende langharige Duitsche Herder.

Een Iersche Setter, trotsch op zijn behaald kampioenschap.

De kampioen der staande Duitsche Jachthonden.

MENSCHEN EN DINGEN VAN VROEGER EN NU

en mensch moest eigenlijk twee lichamen hebben; één om er zijn aardsche bestaan in voort te leven, en één om er eens echt intensief in het verleden mee rond te kuieren; in dat Verleden dat we met ons z.g. „geestes“-oog toch altijd maar door een gordijn van mist en nevel zien, dat het beste er van wegdoezelt.

O, de weelde van met alle zintuigen de werkelijkheid van 't lang voorbij in zich te kunnen opnemen! Zoo'n oude stad te kunnen zien, beluisteren, betasten, ruiken, proeven zelfs!... Onmogelijk helaas!

Nu is het waar, dat er nog wel stadjes zijn die wat achterlijk bleven en waar men dus, met eenige verbeeldingskracht, nog een verren nagalm van het verleden kan oproepen. Doch dan moet men zich haasten; want het zal niet lang meer duren of geheel Nederland is nog slechts één groote verkeersweg, die alle steden en dorpen nivelleert en uit elkaar slaat en waarop ontelbare auto's voortsuizen terwijl de hemel er boven is verduisterd door gansche zwermen van vliegtuigen.

Met dit verleidelijke toekomstbeeld voor oogen, willen wij, die ons met een 200 K.M.-vaart van die tijden verwijderen, daarom nog eens heel eventjes terugvluchten naar dit verleden om, nog éénmaal, de groote schoonheid ervan te savouereeren, zonder nochtans de schaduwzijden over het hoofd te zien die het aankleefden.

Wij willen den lezer echter niet vervelen met een chronologisch geordend geschiedenisopstel, doch zullen veeleer — om niet te ver terug te gaan noch te veel onzen tijd te naderen — enkele grepen doen in de 15e, 16e en 17e eeuw, om te trachten daar te pakken te krijgen wat het meest contrasteert met de menschen en dingen uit onze eeuw.

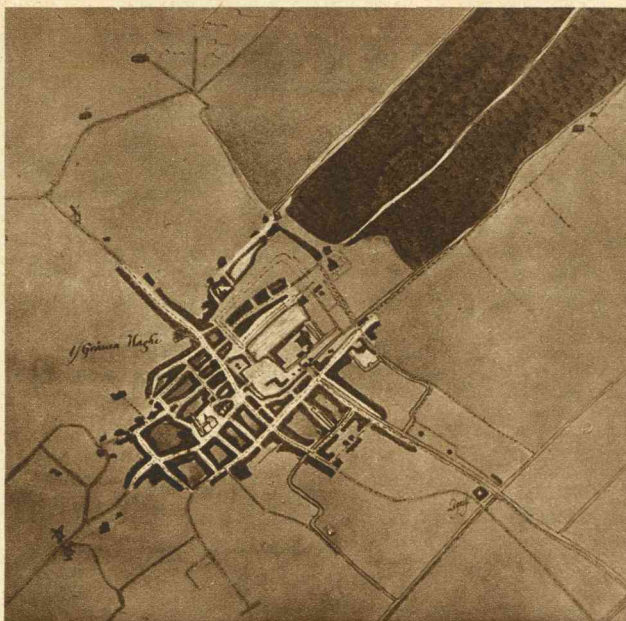
Vóór alles een eigenaardige opmerking die ge misschien nooit gehoord hebt: n.l. dat elke hollandsche stad of dorp een bepaalde *lucht*, om niet te zeggen stank, had. De oorzaak hiervan was dat men vroeger bijna algemeen turf stookte en, daar het met de schoorsteen nog niet zoo erg best gesteld was, de verbrandingsproducten dier brandstof zich door de huizen en straten verspreidden en zich op den duur zoodanig overal aan vasthechtten, dat ze niet meer te verwijderen waren en de reukorganen dus bij voortdurend door dien stank geprikkeld werden. Deze turflucht was eigen aan alle huizen en plaatsen. Een andere oorzaak van pikante luchtjes was dat men het voorheen met het rioleeren en plaveien der straten niet zoo nauw nam en dit gaf, vooral 's zomers, nog al eens het tegenovergestelde effect van eau de cologne 4711! Als we tenminste de kronieken moeten gelooven, dan waren er omstreeks 1500 nog heel flinke steden (geen namen noemen!) waar alle behoorlijke bestrating ontbrak; aan weerszijden van den modderweg, die een straat moest verbeelden, liepen open riolen, langs de huizen vond men een soort trottoir van veldkeien; varkensvlechten, mesthoopen vormden een schoone stoffage dier straten; wanneer er dan een malsch zomerregentje neerdaalde en de riolgassen zich voldoende hadden opgehoopt, och, dan brak er maar weer eens een klein *epidemie* uit, dat de bevolking decimeerde en weer wat ruimte maakte voor de overblijvenden; want het spook der overbevolking ging men zoo veel mogelijk uit den weg.

Hygiëne was een woord, ja een begrip dat niet voor ze bestond; de volksgeneeskunde schermde met bloedzuigers, purgermiddelen, heete kruiken en kamillen; een apotheek was een soort uitdragerij van kruiden en aftreksels; de barbier werd na het doen van een soort examen, chirurgijn en mocht nu snijden en kerven naar hartelust, ook buiten z'n scheerderswinkel. Toch bleven de menschen gezond; en waar dit onverhoopt niet het geval mocht zijn, wel, daar werden ze ziek en st'erven ze, tout comme chez nous.

Terwijl wij met open ramen slapen, kropen zij 's nachts in een bedstee met de deuren dicht en een gaatje er in; de heeren met een wollen slaapmuts, de dames met een dikke nachtmuts op het hoofd. Duizenden hunner zijn 90 à 100 jaar geworden.

Het woord *bad* wekte wel vage herinneringen bij hen op aan zondige heidensche tijden, maar zich in een badkuip baden deden ze niet. Zonder bad ging het ook wel, meenden ze. En 't ging werkelijk; het menschen geslacht is althans nog niet uitgestorven.

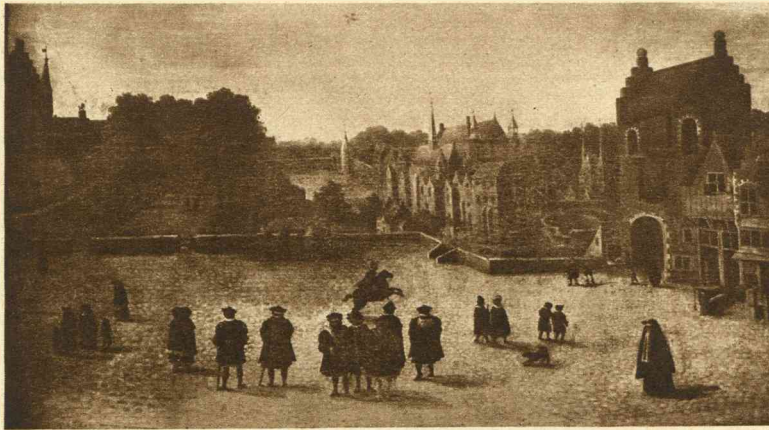
Doch afgezien van deze kleine vergripen tegen de hygiëne (een woord dat ze niet eens kenden), waren onze voorvaderen meesters, ja genieën in het bouwen van steden; hunne architectuur was schitterend; zoowel het kostbaarste paleis als het kleinste huis toonde meestal een meesterschap, die niet meer van onzen tijd is. Hunne artistieke nalatenschap bestaat nu nog, na zoovele eeuwen, uit de schoonste gebouwen die ooit voortgebracht zijn: kerken, raadhuisen, kloosters en verdere openbare gebouwen waren elk op zich zelf unica in hun soort en wat oorlog of vandalisme ooit van die pracht vernielden, kan nooit, nooit meer gemaakt worden. Zoo had ook elke plaats van eenige beteekenis een *kerktoren*, die zich door bouw en hoogte onderscheidde van alle andere torens, zoodat de reizende man steeds op grooten afstand kon onderscheiden welke stad hij naderde of passeerde. Wie heeft, als die oude bouwmeesters, zoo de kunst verstaan van het aanleggen, bebouwen en over-

De plattegrond van Den Haag in het jaar 1560. — Men vergelijke hiermede eens den plattegrond van 1925!

bruggen van *grachten*, die in onze zoo waterrijke woonstee zoo veelvuldig voorkomen? Wie wist als zij, een *marktplein* tot een juweel van hooge architectuur en tevens intimiteit te verheffen? En wie zal het hun kwalijk nemen dat ze hun straten niet steeds langs een lineaalrechte rooilijn van een kilometer lengte aanlegden?

Natuurlijk mogen we de vergelijking van onze steden met die van vóór enkele eeuwen niet te ver uitspinnen. Onze

Den Haag. — Plaats met Gevangenpoort in 1590.

eischen zijn andere. Wie bijvoorbeeld een bijna geheel *gemoderniseerde* stad als Den Haag beschouwt, met hare ruime mooie straten, hare pleinen, hare meer dan vijftig fraaie openbare plantsoenen, hare talloze schitterende winkels, hare musea, kerken, scholen, bibliotheken, hare vele practisch gebouwde en propere arbeiderswijken, hare buitenwijken die zich kilometers ver als een krans van levend groen om haar centrum slingeren; de vorstelijke residentie met de alom bekende zeebadplaats Schevenin-

Den Haag. — De Paviljoensgracht in den ouden tijd. — Tegenwoordig een vrij alledaagsche buurt.

gen in hare nabijheid, waarheen talrijke welgebaande wegen heenleiden, bezaaid met ontelbare middelen van vervoer — die zal niet meer terugverlangen naar het stadje dat Den Haag eenige eeuwen geleden was, en naar het visschersdorpje Scheveling, dat van de stad uit niet anders te bereiken was dan door een mullen zandweg door de duinen.

Eene *fabrieksstad* met hare talrijke rookende schoorsteen, hare smoezelige bevolking, haar gedreun, gefluit, gesis en hare straten vol kolengruis kende men tot voor honderd jaar niet.

Buitenwijken evenmin. Wie naar buiten wilde, ging buiten de wallen wandelen en maakte dat hij 's avonds vóór het sluiten der poorten binnen was. Of hij stichtte zich een z.g. „optrekje“ buiten de stad, waar hij met z'n gezin op Zon- en feestdagen versche lucht kon gaan happen. Had hij geld genoeg dan bouwde hij zich een landhuis. De schaduwzijde van al dat gescharrel aan den buitenkant was echter, dat het heele zaakje in tijden van oorlog (en die waren destijds niet van de lucht) op een gegeven oogenblik uit militaire overweging met den grond gelijk gemaakt werd, om den vijand de gelegenheid te ontnemen zich er te verschansen! Wie ten slotte *niet* de stad uit kon of wilde, bleef binnen de muren hangen en kniesde zich op Zon- of andere, miezerige dagen half dood. Want de verveling van uren ver in den omtrek concentreerde zich in zoo'n stad, vooral op den dag des Heeren, die tengevolge hiervan wel eens een dag des duivels werd; want daar de sport, behalve het kaatsbalspel, in die knusse tijden niet beoefend werd, bleef er voor de brave poorters niet veel anders over dan zich in de tavernes te bedrinken en onder elkaar een robbertje te vechten.

Want drinken en vechten — dat konden ze!

Ze vochten graag en con amore, tegen anderen zoowel als onder elkaar; tusschen de bedrijven der eeuwigdurende oorlogen door, vonden ze steeds nog weer gelegenheid voor hunne privé-kibbelpartijtjes, óók b.v. over het „geloof“, voor welk beginsel de broeders elkaar met plezier den nek omdraaiden. Geen man die zich respecteerde, of hij droeg een ponjaard en er was niet veel toe noodig om dat ding aan 't prikken te brengen. Om 'n wissel wasje gingen ze elkaar te lijf. Nobel maar stom!

Het *onderwijs* stond op een duizelingwekkende hoogte. De „scoelmeester“ was een soort van universeelgenie, die voor een jaarwedde van 100 pop z'n jeugdige discipeltjes het „Onze Vader“ moest leeren bidden, er voor moest waken dat de jongetjes niet vloekten, noch krakeelden en verder moest hij het jonge volkje ook lezen en schrijven inponpen. Bovendien was hij koster, klokkeluider, ordonnans (boodschaplooper) van de magistraat en nog veel meer. De geschiedenis zegt niet of zoo'n minimumlijder van z'n dertig cent daags ook nog *gegeten* heeft. M.U.L.O. en Gym. waren vereenigd in de Latijnsche school, terwijl men in de 16e eeuw verscheidene universiteiten telde.

Uit deze weinig geletterde bevolkingen zijn nochtans vele groote geesten voortgesproten; niet te veel echter; want er was niets ter wereld waaraan onze voor-oudelui zoo het land hadden als aan overproductie. Groote schilders, letterkundigen, medici, filosofen, architecten, waterbouwkundigen, wereldreizigers, staatslieden, handelsgenieën hieven het land uit den pool der vergetelheid naar den trans van den wereldroem. Ja, het is de vraag of er wel één volk zoo klein als het onze, in die eeuwen zoo'n schitterende reil van genieën op allerlei gebied heeft voortgebracht.

Met welgevallen kunnen we overigens op onze voorvaderen terugzien, die toch in hun soort ook typen waren. Ze waren, zool niet inwendig, dan toch uiterlijk anders dan wij.

Hun *taal* reeds was anders en armer dan de onze; vele hunner woorden zijn niet meer levend tot ons gekomen; ze misten de honderden woorden en de duizenden samenstellingen die de latere cultuur ons gebracht heeft; doch uit hun kariger woordenschat hebben ze een voortreffelijke literatuur samengesteld. Hun *schrijfwijze* kennen we wel, doch hunne uitspraak niet, daar er niemand is die ons deze heeft overgebracht en de gramphoon in hunne dagen nog een onbekend artikel was, zoodat de „besproken plaat“ ons niet is bewaard gebleven.

Hunne *gezichten* verschilden van de onze, omdat de geest hunner tijden zich daarop weerspiegelde; alle tronieën op oude schilderijen bevestigen onze opinie. Al steekt men ook een twintigde-eeuwer in een vijftiende-eeuwsch maskerdepak, het gezicht blijft modern. Onze dames, heeren en kinderen zien er meer gewikt, meer *je-sais-tout* uit. Hunne kinderen waren ouwelijk, ouwelijk in kleeën en manieren, niet zoo geraffineerd als de moderne, die op 10-jarigen leeftijd al weten waar Abraham den mosterd haalt.

Hun dienstboden waren trouw. Hun woord betrouwbaar.

Hun *zedelijkheid*... nah! laat ons daarover zwijgen. Wijntje en Trijntje hebben te allen tijde een groote rol gespeeld, nu eens meer in het geniep, dan weer eens meer in 't openbaar, al naar het geviel.

Hun *menu* was rijk en overvloedig, alhoewel niet zoo uitvoerig als het onze. Vooral misten zij tal van genot- en voedingsmiddelen die bij ons alreeds onmisbaar zijn: koffie, thee, cacao enz.; de aardappel niet te vergeten, dit hoofdvoedsel der massa's.

Vleesch werd er veel gegeten en wild evenzeer. Men staat bovendien verbaasd hoe zij met hun primitieve transportmiddelen, het klaar speelden om zelfs zeer diep in het land liggende steden dagelijks van versche zeevisch te voorzien; terwijl wij ondanks snelvervoer en ijskasten vaak moeite hebben om in plaatsen dicht aan zee gelegen een behoorlijk tongetje of scholletje te bemachtigen. Hun vischmarkt

leverde bovendien nog eenige „delicatessen", die wij als zoodanig niet meer kennen en die toch voor rijk en arm dier dagen, als een lekker gerecht, goed geld opbrachten; we bedoelen zeehonden en meerzwinden. Bon appétit.

Hunne *weerbaarheid* was in bepaalde perioden zeer krachtig, het uiterlijk der fraai uitgedoste vendels martiaal en schilderachtig; niet zoo pittoresk natuurlijk als wijlen onze schutterij, maar toch... De zeden van het krijgsvolk, dat bij gebrek aan eene conscriptie, door werfagenten, ook ronselaars of zielverkoopers genaamd, werd aangeworven, waren ruw; de discipline voortreffelijk zoo lang de soldij geregeld werd betaald en er voldoende te plunderen viel, zoo niet, dan was het hommeles; de troepen ontbonden zich en begonnen in benden het land al bedelend en dreigend af te loopen, zeer ten nadeele van dorpen en hofsteden.

Een leger van 'n 40.000 heette in dien tijd een *groot* leger. Als zoo'n troep zwaarbewapende manschappen — elk mannetje woog al gauw 'n paar honderd kilo — opmarcheerde, dan dreunde de grond alsof er een sliert vrachtauto's voorbijtrok.

De eerste kanonnen (donderbussen) waren houten buizen die door ijzeren hoepels werden samengehouden; dit waren toenmaals de „dikke Bertha's". De eerste kogels waren uit steen gehouwen.

Groote *politiecorpsen* hielden ze er niet op na; niet noodig; ieder moest maar zooveel mogelijk voor zichzelf zorgen. De stadspoorten werden met zonsondergang gesloten; wie na dien tijd naar binnen wilde, moest zich legitimeeren en poortgeld betalen. Zoodoende hield men veel gespuis buiten de veilige muren. Een paar nachtwachts hielden hun waakzame oogen open of dicht en als er dan al eens ergens

Op de oppervlakte van dit idyllische landschap, dat een schilder in het midden der vorige eeuw op het doek bracht, verheft zich thans een stadswijk, veel grooter dan het oude 's-Gravenhage allèen, en waarin pleinen en grachten voorkomen van een bijna exotische schoonheid. (Zie de illustraties hieronder).

ingebroken werd — welnu, dan was dit al niet erger dan bij ons, waar dit óók wel eens gebeurt.

Straatverlichting? Onzin! Een fatsoenlijk mensch moest maken dat hij 's avonds en 's nachts tehuis was. Wie eventueel in het donker iets op straat te maken had kon een lantaarn meenemen. Ging er een clubje van een avondpartij naar huis, dan liepen er een paar bedienden met brandende fakkels vooruit om den lui den weg te wijzen.

Daar het zóó aartsdonker was dat zelfs de boeven geen

hand voor oogen konden zien, was het gevaar van die zijde ook al niet bijster groot. En als de brave klepperman dan riep: „Ellef heit de klok; burgers past op je vuur, je licht en je dochters!" dan wisten de goede poorters wel hoe laat het was en keerden zich nog eens in hun bedstee om. Vloog de boel per abuis in brand, dan was er geen blusschen aan.

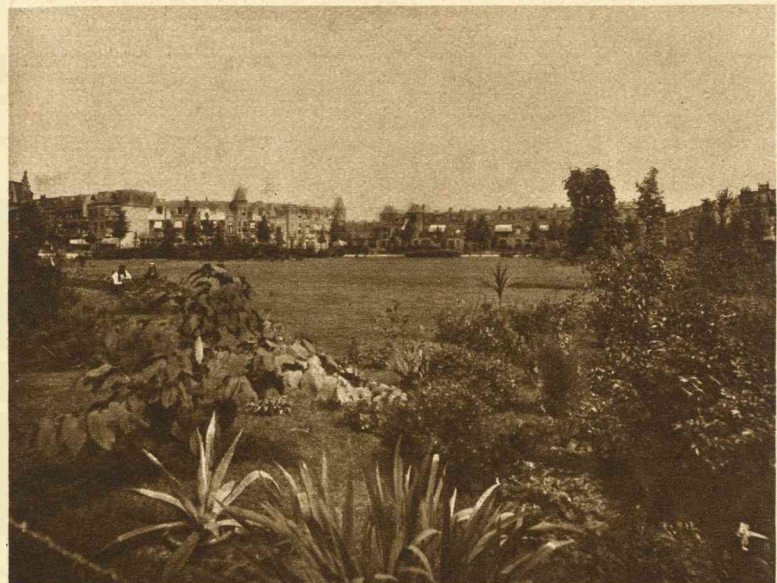
Het *personenvervoer* bepaalde zich tot in de 17e eeuw tot wat sleden en draagkoetsjes voor de lui in bonis; met rijen andere tuigen moest je bij de magistraten dier dagen niet aankomen; dat gaf maar lawaai en de menschen waren op hun rust gesteld. Wie rijden wilde, moest óf van hooge kom af zijn, en zoo niet, dan met z'n kar maar ophoepelen, op poene van boete of spinhuis. Uit een en ander volgt dat men er ook geen *verkeersagenten* zag.

De oogverblindende *feestverlichtingen* bestonden in die zalige tijden uit rijtjes vetkaarsen die op latjes langs de muren werden gestoken; onder die lichtzee werd op de markt bal champêtre gehouden.

Het meest blonken die ouderwetsche heeren uit in hun rechtspraak, hun *lijfstraffelijke rechtspleging* die wreed en onberekenbaar was; folteringen die met geen pen te beschrijven zijn, werden vaak voor de geringste vergripen opgelegd; onmenselijke wreedheden zijn eeuwen lang op menselijke wezens toegepast en het gemeenste van alles is dat ze hun slachtoffers, alvorens ze op de pijnbank te leggen, *niet eerst onder narcose* brachten!

Nu zou ik graag nog wat over het gezellige onderwerp blijven doorschrijven; doch het wordt me te lang en ook de Redacteur ziet me aan met een blik alsof hij zeggen wil: „Schei nu maar uit, old boy!"

A. M. Visser van Weeren.

Links:

Het Statenplein, een der pleinen van bijna exotische pracht, verzeen op het hierboven afgebeelde landschap.

Rechts:

De Koningin-Emmakade, een der kaden welke aangelegd is op het vroeger zoo idyllische landschap, hierboven afgebeeld.

Maestro Cavallotti, de Vrouwenhater

nder de bewoners van Molfetta, het om zijn schoone ligging beroemde stadje aan de Adriatische Zee, stond hij bekend als Maestro Cavallotti, de vrouwenhater. En de vreemdeling, die de zonnige heuvelen van Apulia had leeren liefhebben en niet naar zijn land wilde terugkeeren zonder Cavallotti, Italië's meest beroemden schilder, te hebben gezien, werd getroffen door de stuursche gelaatsuitdrukking van dezen begaafden kunstenaar. Zelfs onder de inwoners van Molfetta, die hem toch reeds jaren in hun midden hadden, was er niemand, die ooit een glimlach op zijn gelaat had zien spelen en de jonge dochters van Molfetta, die als de knapste uit heel Apulia bekend stonden, wisten U spijtig te vertellen, dat de nog in de kracht van zijn leven zijnde Maestro Cavallotti, die ondanks zijn somber uiterlijk zeer zeker niet van mannelijk schoon ontbloot was, nooit meer dan een afgemeten groet voor hen over had.

Vreemd zouden daarom de inwoners van Molfetta hebben opgekeken, als zij op zekeren dag de gelaatsuitdrukking van Cavallotti hadden mogen aanschouwen, toen hij, gezeten voor een kunstig uitgevoerd bureau in de bibliotheek van zijn landhuis, een geheime lade ontsloot. Het was als gleed er een waas van devoten eerbied over zijn trekken toen hij eenige velletjes papier uit de lade lichtte. Het was de laatste brief zijner Moeder, kort voor haar sterven geschreven. Hoe dikwijls reeds had hij dit schrijven onder de oogen gehad en telkens weer bij het overlezen van de

met beverige hand geschreven regelen was hem het lieflijke beeld van zijn oude grijze Moeder voor den geest verschenen, het eenige vrouwelijke wezen, dat de bodem van zijn hart had vermogen te peilen en wien een blik was gegund in het zoo moeilijke zieleleven van haar jongen.

Weer voelde hij die stekende pijn in zijn hart, toen hij den laatsten volzin las, waarin de vrome ziel haar laatsten wensch had neergelegd. „O, Luigi," zoo had zij geschreven, „elken dag weer smee ik God, dat Hij je hart toegankelijk maakt voor het mooiste, dat Hij een man kan geven: de onbaatzuchtige en reine liefde van een vrouw en dat Hij mij de kracht moge schenken je nog eenmaal gelukkig te zien aan de zijde van een lieve levensgezellin."

Het auto-verkeer in Chicago (U. S. A.)

Alles heeft zijn grenzen. Ook de auto als snelverkeersmiddel heeft ze. Als een voorbeeld hiervan reproduceeren wij bovenstaande foto, genomen in een der drukste verkeersstraten te Chicago, waar ook de auto's zich niet sneller dan een voetganger voortbewegen kunnen.

Het lichaam van Cavallotti schokte van ontroering toen hij den brief ten einde toe gelezen had en terwijl er tranen in zijn oogen opwelden, sprak hij geroerd: „arm goed Moedertje, wat moet ik je hebben teleurgesteld. Jij alleen begreep mij, jij alleen wist door je lieve woorden mijn gedachten te zuiveren van alle haat en cynisme waar het de liefde eener vrouw betrof, jij alleen wist hoe ik onder dit alles lijd. O, waarom ben je van mij heengegaan." En hartschietelijk brak hij los: „Want ik kan aan mijn gedachten geen andere richting geven. Er bestaat voor mij geen vrouw, wier liefde onbaatzuchtig is. Sirenen zijn het, wier lokstemmen ons en de kunst ten verderve voeren. Pronkzieke schepselen, onwaardige mededingsters in de rivaliteit der sexen. Neen Moeder, ik haat..."

Een luid kloppen op de deur deed de laatste woorden op z'n lippen besterven.

Op zijn „binnen" verscheen Giosue, zijn oude knecht, die zijn meester de komst van Signorina Paola meldde.

Met een vermoeid handgebaar wees Cavallotti in de richting van zijn atelier. De bezoeker, die zoo juist was aangevend en door Giosue gevolgd het ruime atelier betrad, was de beeldschoone dochter van een bekend ingezetene van Molfetta, die het zich als een groote eer had aangerekend, dat Cavallotti de gelaatsstreken van zijn dochter had willen vereeuwigen in zijn laatste werk „Il ritorno di Roxar", waarbij Paola als de lievelingsslavin van Roxar, een Romeinsch veldheer, deze na een jarenlange afwezigheid in den vreemde aan de trappen van zijn paleis verwelkomt.

Terwijl Giosue in het atelier van den schilder nog eenige voorbereidingen trof, kwam Paola reeds geheel verkleed van achter een scherm te voorschijn. Zij was gehuld in den stola, het gewaad der vroegere Romeinsche vrouwen. Het van purperen zijde gemaakte kleed viel in ruime plooiën tot op haar hiel en

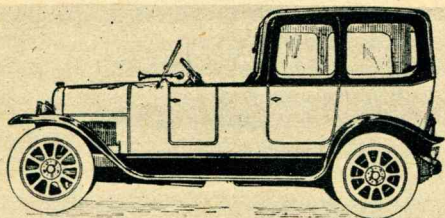
Zie vervolg op pag. 8

Koetswerken van Automobielen

De wagenmakers omstreeks 1885—1895 dachten bepaald dat de wereld gek geworden was.

Daar doken plotseling allerlei overspannen heeren op, die hun kwamen vragen, koetsen te bouwen op machines van grillige vormen en in elk opzicht afwijkend van de ouderwetsche, tot dien tijd alom gebruikelijke rijtuigmodellen.

Zij begrepen er dan ook niets van en stonden dagen lang met de handen aan 't hoofd te piekeren, wat men nu eigenlijk wel van hen verlangde.

De Dorsay-limousine verdwijnt langzamerhand van het tooneel. Het model laat zien hoe een auto koetswerk niet gebouwd moet worden.

hun lang en werkzaam leven besteed aan de edele kunst van wagen- en rijtuigmaken, maar nog nooit, zoolang zij zich konden heugen, had men hen voor zulk een probleem gesteld. Nog nooit had men van hen verlangd dat zij een koets zouden maken op een onderstel van ijzer — niet eens door een smid, maar door een fabrikant vervaardigd — en waarmede men, zonder paarden, ezels of andere dieren te gebruiken, vooruit dacht te komen!

Alerlei malle condities maakte zoo'n opdrachtgever dan nog: men moest rekening houden met een aantal staven en stangen, waaraan de menschen wilden draaien of trekken, enfin de wagenmakers snapten er geen snars van en durfden het ook in den beginne niet best wagen, de opdrachten uit te voeren.

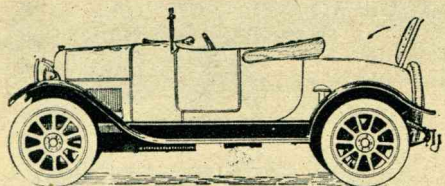
Maar toch sloegen niet alle leden van het wagenmakersgilde de opdrachten af, want reeds in de eerste jaren van de ontwikkeling der automobielenindustrie kwamen enkele koetswerken voor den dag.

Bij aanschouwing van zulk een geheel viel onmiddellijk op te merken, dat het onderstel en de motor belangrijk vernuftiger en practischer waren uitgevoerd dan het koetswerk.

Dit is te begrijpen, want terwijl de eerste automobielen, voor zoover het chassis en motor betreft, te danken zijn aan ingenieuze vondsten, werden de koetswerken slechts op aandringen van leken in het moeilijke wagenmakersambacht, dus na veel zorg en gepaard met groote inspanning, in elkaar gezet.

Daarbij kwam dat de uitvinders der eerste automobielen misschien wel de techniek van hun nieuw vak, dat zij in het leven hadden geroepen, beheerschten, doch zij wisten van het koetswerk niet wat wel en wat niet mogelijk was.

En niettemin verlangden die heeren van den wagenmaker, dat hij prestaties zou leveren, waarvan men tevoren nog nooit gehoord had.

Deze Spider, ook wel roadster of two-seater met dicky-seat genoemd, kan drie inzittenden bergen en is eveneens minder fraai dan practisch. De achterzitting kan niet tegen regen worden beschermd.

hadden heel

voorouders

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

hadden heel

maker uit dien tijd beschouwde de eischen als onaannemelijk en de opdrachten schier onuitvoerbaar.

Het gemis aan spontaniteit is de oorzaak geweest, dat de eerste autocarrosserieën, als men ze zoonoemen wilt tenminste, bedroevend primitief en ongeriefelijk werden gebouwd, want een opdracht die men met zekeren tegenzin uitvoert, kan nimmer zoo goed slagen als een, welke men op eigen initiatief en volgens eigen inzicht opknapt.

De wagenmakers hebben tamelijk veel tijd noodig gehad eer zij de verschillende moeilijkheden beheerschten en het duurde zeer lang, alvorens men zich bijvoorbeeld los had gemaakt van de gedachte, dat een auto geen bok noodig had, maar dat het hier in hoofdzaak er op aankwam, het geheel in staat te stellen, zich snel over den weg te bewegen.

Daarbij kwam, dat de constructeurs der eerste automobielen ook nog niet zoover waren, dat zij den motor en de bedieningsorganen voor-in de wagens bouwden, zoodat het aanvankelijk onmogelijk scheen, den auto een eigen, geheel van een rijtuig verschillend aanzien te geven. Eerst nadat men dit vraagstuk min of meer had opgelost, kon men met alle macht probeeren „ganz etwas Anderes“ te maken.

Het zou te ver voeren, alle stadia der carrosserieën te beschouwen, wij zullen daarom de eerste twintig jaren verder laten rusten en ditmaal nagaan wat er sindsdien gemaakt, gemoderniseerd en ten slotte bereikt werd.

Voordat Amerika zich toegedeepte op de fabricatie van automobielen in massa (serie-fabricatie), en dus lang voordat de Europeesche autofabrieken dit systeem overnamen, werden de koetswerken in hoofdzaak door derden vervaardigd.

In den regel leverde de auto-industrie het chassis (onderstel en motor) en daarna kwamen de carrossiers, hetzij direct van de fabriek, hetzij na aan den particulier te zijn verkocht, bij den koetswerkbouwer.

De carrossiers bouwden dan een koetswerk naar eigen ontwerp of naar keuze en smaak van den eigenaar.

Aanvankelijk had men keus tusschen een open carrosserie en een gesloten geheel, maar het duurde niet lang of er werd een tusschenweg gevonden en men vervaardigde carrosserieën waarmede zoowel open als dicht kan worden gereden.

Het aantal zitplaatsen was en is nog in de eerste plaats afhankelijk van de lengte van het chassis, die men *carrossabele lengte* noemt. De gedeeltelijk open-maakbare koetswerken zijn bewerkelijker, de bewerking vordert ruimte en het is daaraan te wijten, dat men zulke koetswerken slechts in ongeveer 5 à 6 verschillende modellen kan bouwen.

De geheel open en geheel gesloten carrosserieën daarentegen laten meer variatie toe, zoodat wij in deze gevallen over minstens zeven verschillende soorten kunnen beschikken.

Open wagens worden in de eerste plaats als renauto's gebruikt, het ontbreken van luchtvangenden bovenbouw maakt groote snelheid mogelijk en biedt den coureur gelegenheid, ongehinderd den weg of de baan te overzien, terwijl bij botsingen of vallen het gevaar tot een minimum wordt gereduceerd. Feitelijk bestaat hier de geheele carrosserie uit niet veel meer dan wanden en een voorruit. Het streven is steeds zoo weinig mogelijk en licht doch sterk materiaal te gebruiken, zoodat de wagens niet onnoedig worden verzwaard.

Behalve als renwagen gebruikt men de open auto in hoofdzaak voor toeren en bouwt ze met twee, drie en vier plaatsen. Men noemt den open tweezitter vaak *spider*, terwijl men gewend is de eventueel aanwezige derde noodplaats met *dicky seat* te betitelen.

Als directie-wagentje kunnen deze twee of tweedriepersoonstorpedo's vaak zeer goede diensten bewijzen; voor familie-toerauto komen de vier-, vijf- of zelfs zespersoonse open auto's het meest in aanmerking.

Men vervaardigt ook torpedo's die moeten gelijken op booten of andere dwaze dingen. Het nut en zelfs het fraaie van zulke nabootsingen zien wij echter niet in, daar zij nooit op haar plaats zijn; een auto moet er uitzien als een auto en niet als iets anders. Maar een uitgebreid menu is aanlokkelijk.

Bij de gesloten wagens hebben we eveneens een tweezitter, die

men hier gewoonlijk *coupé* ook wel *coupé de ville* noemt. Voor dames om boodschappen in te doen of voor mijnheer om er zijn stadszaken mee af te wikkelen, vaak zeer praktische karretjes. Bij de *coupé de ville* zit, in tegenstelling met de gewone *coupé*, de chauffeur buiten het gesloten gedeelte. De *coupé limousine* heeft meestal vier plaatsen binnen en twee onoverdekte daarvoor. De *limousine Dorsay* verdwijnt gelukkig van het tooneel. Het is een *coupé limousine*, waarvan de voor- en achterwand der carrosserie naar elkaar toekomen. Een afschuwelijk ding. De *limousine* kortweg daarentegen is de mooiste en best aan het doel beantwoordende gesloten wagen; een vier- of meer persoons *coupé* met twee zitplaatsen achter den motor, die wordt beschermd door een houten of ijzeren dak, dat op de voorruit rust, zoodat ook de chauffeur hier goed beschut zit.

Tenslotte maakt men nog *limousines* met z.g. binnenbesturing, ook wel *conduite intérieure* genaamd. Men plaatst er naar verkiezing twee of vier deuren in. Met twee deuren noemt de Amerikaan dit model ook wel *coach*. Indien men in zulk een wagen een tusschenruit laat aanbrengen achter de zitplaats van den bestuurder, biedt ook deze gesloten wagen vele voordeelen. Vooral voor groot toerisme worden zij gaarne gebezigd.

Van de gesloten koetswerken, die men geheel of gedeeltelijk kan openen, is de *allweather* het meest bekend en het meest gewild. Men bouwt *allweathers* volgens bepaalde systemen, waarvoor de koetswerkbouwers toestemming, z.g. *licence*, van de uitvinders koopen. Beroemd zijn de *allweather*-systemen van Weymann en Baehr. De *allweather* — 't woord zegt het reeds — maakt het mogelijk den auto geheel naar gelang van het weer te metamorphoseeren in een gesloten of een open wagen. Daartoe maakt men gebruik van wegklapbare of uitneembare ramen en een opvouwbaar lederen kap. De *cabriolet coupé* heeft het aanzien van een *coupé limousine* doch kan, indien gewenscht, worden geopend, terwijl de *cabriolet spider* veel overeenkomst vertoont met een *coupé spider* met het eenige verschil, dat hier de kap weer geopend kan worden. De *dicky seat* is echter altijd onbeschermd en vormt dus een open zitplaats.

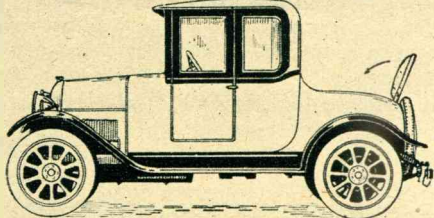
De *cabriolet* met binnenbesturing, een geheel gesloten wagen, kan, indien gewenscht, ook geheel open; hij zal dus eveneens van het tooneel verdwijnen. Hij is leelijk en onpractisch. Beter, en meer „en vogue“ nog is de *cabriolet limousine*, een model als de *coupé limousine*, doch te openen.

Zoo zouden wij nog de voor- en nadeelen van ontelbaar veel andere modellen kunnen uitspinnen.

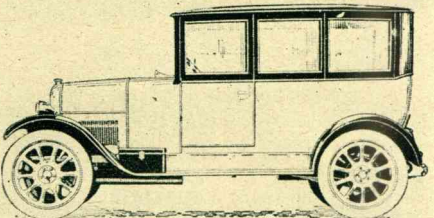
Want er is nieuws aan de markt dat, schoon het geen Schlager brengt, ruimschoots een besprekingswaard is.

Mis jour.

Even oud als de andere modellen, doch nog meer toegepast, is de *limousine* met binnenbesturing, ook wel *Conduite intérieure*, Berline of Sedan genoemd. Het model is bijzonder geschikt voor zeer veel doeleinden en is ook fraaier van lijn dan de overige oude modellen.

De Cabriolet-spider is ook niet fraai van lijn, doch kan als *coupé* voor boodschappenrijden of als directieauto nuttig zijn.

MEISJE. — DOOR ROSA CORTHAUTS.

't Noodlot staat aan 's levens roer ...
't Schemert in je starende oogen ...
't Leven heeft ook jou bedrogen ...
Als een fijne parelsnoer
Dragen nu je wimpers tranen ...
Door je droef gewezen,
Vallen, één voor één,
De offers van je zoetste wanen.

Wordt het levensroer gewend,
Plots, in 't mooiste der jaargetijden,
Zoo de vorst soms komt ontwijden
De eerste schoonheid van de Lent' ?
Is de lucht van nevel duister,
Dof het vergezicht ?
Eéns toch wordt het licht,
De einder glanst in vollen luister.

Bloeit je hart in lentefleur,
Open wagenwijd de blinden:
Jong gemoed moet uitweg vinden
Als de Lente, in volle kleur,
Zomer, Herfst en Winter vragen
Al die jeugdigheid
Pracht en heerlijkheid
Uit de frissche lentedagen.

De Sjah van Perzië.

Ahmed Mirza, die is afgezet.

De nieuwe Sjah van Perzië.

de vroegere premier Rexa Khan.

Pandoeren.

Redacteur K. C. de Jonge, v. Woustraat 112 II, Amsterdam.

Alle mededeelingen, deze rubriek betreffend, aan bovenstaand adres te richten.

Correspondentie.

D. J. te Deventer. Problem in dank ontvangen. Wordt geplaatst. Prijzen worden niet beschikbaar gesteld voor ingezonden problemen.

J. P. v. L. te 's Hage. Neen, zooals uw voorbeeld luidt is het niet geoorloofd dat A, die reeds gepast heeft, opnieuw mag aankondigen.

L. v. d. B. te Amsterdam. Uwe inzending is ongeschikt.

Uiteenzetting der verschillende spelen, zooals die in Art. 16 van het reglement genoemd zijn (Vervolg).

Wij komen nu aan de uiteenzetting van 130 punten en zullen met een paar voorbeelden uit de praktijk, dit spel nader uiteenzetten.

Veel verschil tusschen 120 en 130 is er niet, maar toch zijn 10 punten meer om te spelen, lang niet altijd gewonnen, integendeel, men zal ondervinden, dat dikwijls het spel wordt verloren.

Men ga eerst na — voor men annonceert — wat men troef kan maken, welken roem men heeft, welk Aas er mede gevraagd wordt en hoeveel punten de tegenspelers noodig hebben om ons te doen verliezen.

Gegeven was als volgt:

A

B.

Harten 6, 10, Vrouw.

Harten Aas.

Ruiten Aas.
Schoppen 8, Boer, Vrouw,
Heer.

C.

Harten 9.
Ruiten Boer.
Klaveren Heer, Aas.
Schoppen 7, 9, 10, Aas.

Kijkkaart: Harten 8.

Daar A heeft gegeven, kondigde B aan 100 p. C. past, D past, A nu 110, waarna B weder aan de beurt zijnde 120 zegt, vervolgens A 130 en nu past B. Alzoo mocht A spelen en annonceert Schoppen Troef, driekaart met stuk en vraagt Harten Aas. A ruilt harten 8 in en legt harten zes weg.

Het spel werd als volgt afgespeeld:

1e Slag A S. B., B als maat zijnde roemt alvorens bij te spelen een driekaart, heeft geen troef dus speelt om punten te maken K. 10, C S. 7., D heeft geen troef en speelt K. 7; de slag is aan A.

2e Slag A S. Vr. en roemt stuk anders is dit niet geldig. B R. 7, C S. A., D R. 10 om punten te maken. De slag is aan C.

3e Slag C K. A. om A te dwingen te troeven of C aan den slag te laten; D K. 9, A speelde nu H. 8, wat achteraf bleek verkeerd te zijn, B K. 8. De slag is aan C.

4e Slag C K. H., D H. 7, A moest nu troeven anders gaat H. Vr. of 10 verloren. Hij speelde nu S. H. B K. B. De slag is aan A.

5e Slag A H. Vr. B H. A., C S. 10, D H. B. De slag is aan C.

6e Slag C R. B., D R. V. A R. A. B R. 8. De slag is aan A.

Ruiten 7, 8, 9.
Klaveren 8, 10, Boer, Vrouw.

D.

Harten 7, Boer, Heer.
Ruiten 10, Vrouw, Heer.
Klaveren 7, 9.

7e Slag A H. 10, B R. 9, C H. 9, omdat B geen harten bekende, kon C nagaan dat D nog een hooge H. bezat. D H. H. De slag is aan D.

8e Slag D R. H., A S. 8, B K. Vr. C S. 9. De slag is aan C. Er is gespeeld door A en B 130 p. Hiervan gaat af 2×1 driekaart en stuk is 60 punten. Wij trekken nu 60 van de 130 af, blijft 70 p., die A en B moesten hebben om te winnen. Wij tellen nu de punten in het aantal slagen en komen dan op 51. A en B hebben dus het spel verloren en moesten betalen. (Wordt vervolgd.)

PROBLEEM No. 99.

Ingezonden door den heer G. C. Mank, Leiden.

Misère Ouverte Impériale (praatje).

A.

Ruiten, 7, 10.
Klaveren 7, 10.
Schoppen 7, 8, 9, 10.

C.

Harten 7, 10, Heer, Aas.
Ruiten Heer.
Klaveren 9.
Schoppen Heer, Aas.

Troef: Harten.
A speelt Schoppen 10 en verliest.

B.

Harten, 6, 9, Boer, Vrouw.
Ruiten 9, Vrouw.
Klaveren Aas.
Schoppen Vrouw.

D.

Harten 8.
Ruiten 8, Boer.
Klaveren 8, Boer, Vrouw, Heer.
Schoppen Boer.

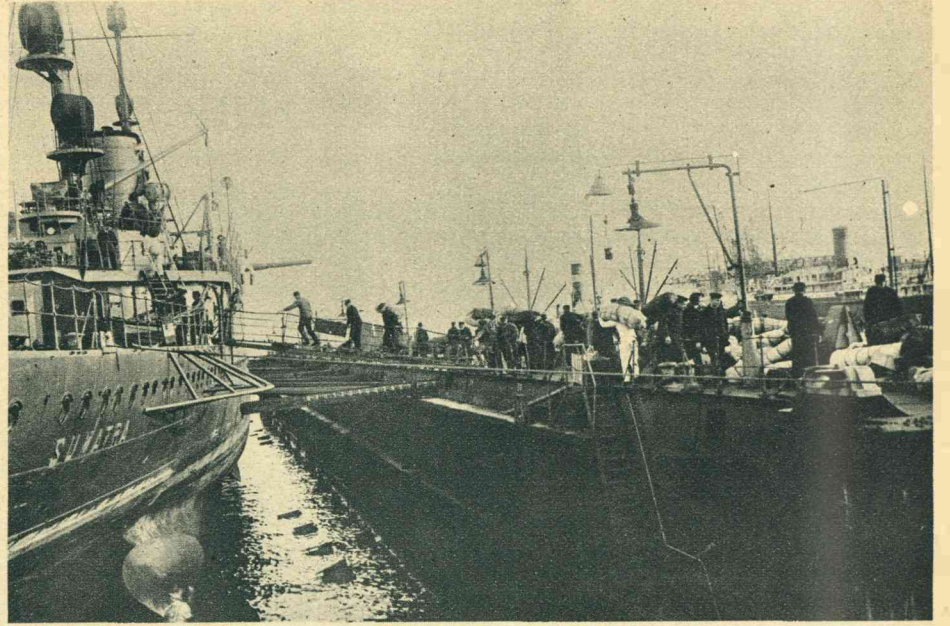
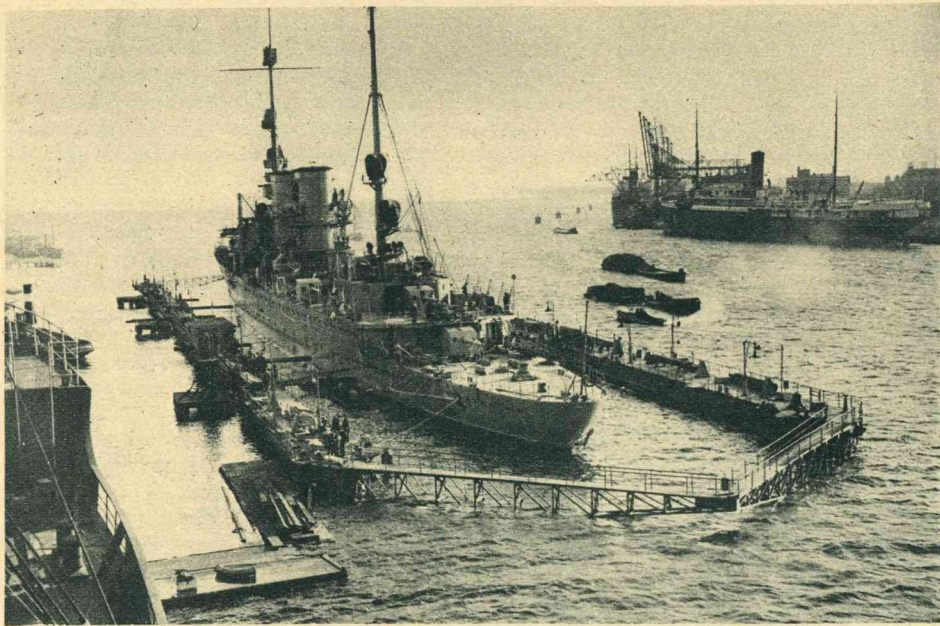
Kijkkaart: Ruiten Aas.

C

A

Volgorde der spelers B D
A
Oplossingen binnen 3 weken in te zenden aan het adres van den redacteur dezer rubriek.

UIT HET VOLLE LEVEN

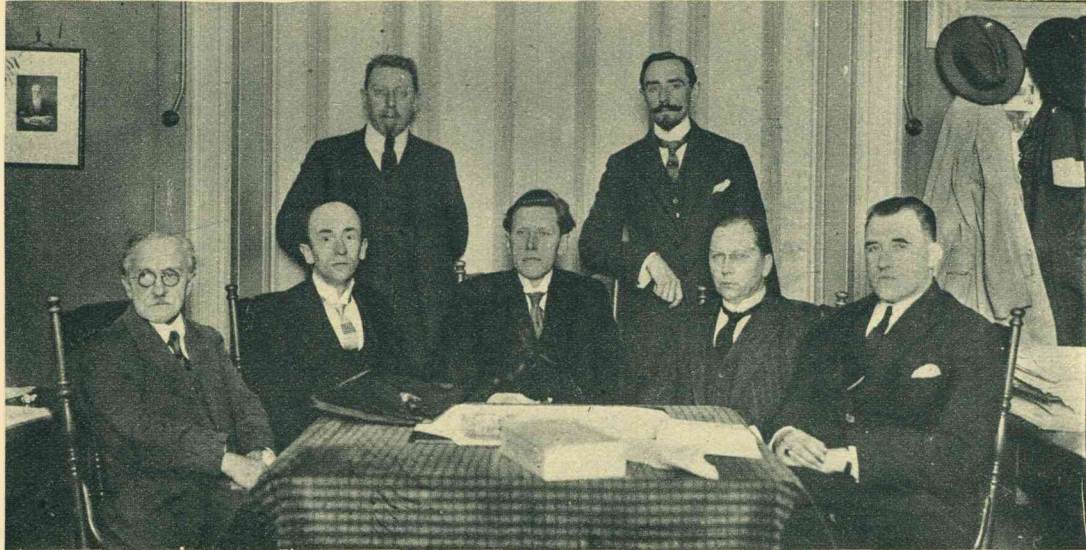
De nieuwe kruiser „Sumatra“

De vorige week is de kruiser „Sumatra“ in het Julianadok te Amsterdam opgenomen, alwaar het zich onder water bevindende gedeelte zal worden geschilderd en het geheele schip nog eens grondig zal worden nagezien. Wanneer deze werkzaamheden zullen zijn beëindigd, zal met het schip een proeftocht om Ierland gemaakt worden. Links: De „Sumatra“ in het dok. Rechts: De bemanning brengt haar bagage aan boord.

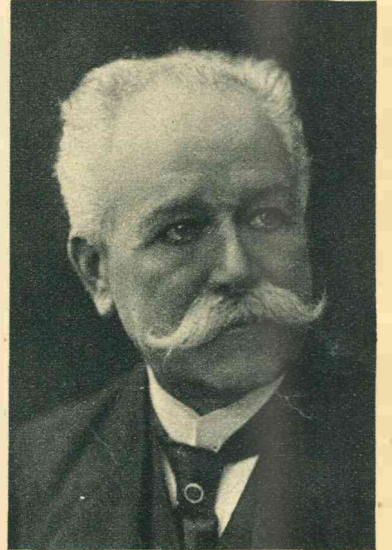
Prof. A. J. Der Kinderen,

Directeur der Rijks Academie van Beeldende Kunsten te Amsterdam, is de vorige week overleden. De kunstwereld lijdt door zijn heengaan een groot verlies.

„De Amsterdamsche Pers“

Zaterdag 7 November vierde de vereeniging „De Amsterdamsche Pers“ haar 25-jarig bestaan. — Het bestuur der vereeniging, bestaande uit de heeren (zittend v.l.n.r.): L. P. v. d. Broek; C. L. Schotel; D. Kouwenaar; J. H. Rogge; J. C. E. Sand, Staande (v.l.n.r.) de heeren J. K. v. Loon en L. A. P. M. v. d. Broeke.

Generaal Sarrail,

die in Syrië het bevel over de Fransche troepen voerde, is naar Frankrijk teruggeroepen omdat men over zijn beleid ontevreden was.

De Rudelsheim-stichting

De vorige week Maandag is te Hilversum onder groote belangstelling en in het bijzijn van den Minister van Onderwijs, Z. Exc. Mr. V. H. Rutgers, het nieuwe gebouw der Rudelsheim-stichting, een tehuis voor zwakzinnige Joodsche kinderen, geopend. — Een exterieur van het gebouw.

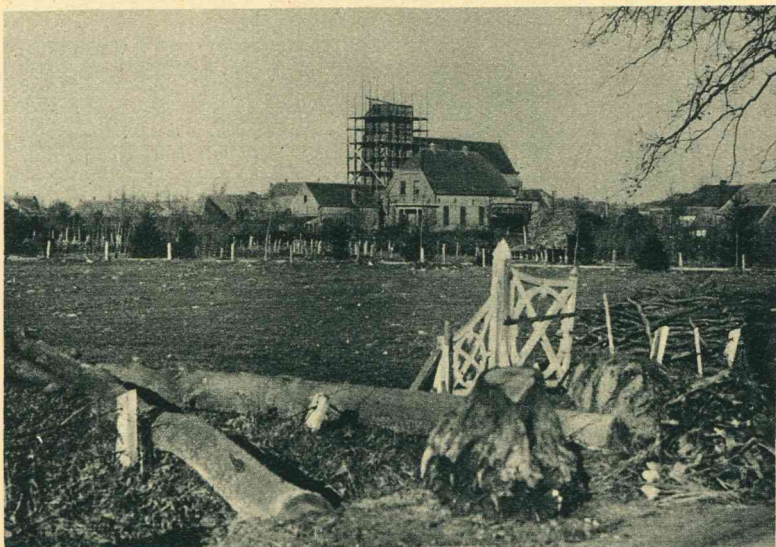
Max Linder,

de bekende filmster die duizenden en duizenden menschen uren van uitbundige vrolijkheid wist te bezorgen, was zelf een melancholicus, die het leven allesbehalve vrolijk opnam. Den laatsten tijd vooral was hij zeer zwaarmoedig, zoo zelfs, dat hij geëindigd is met de hand aan zichzelf te slaan.

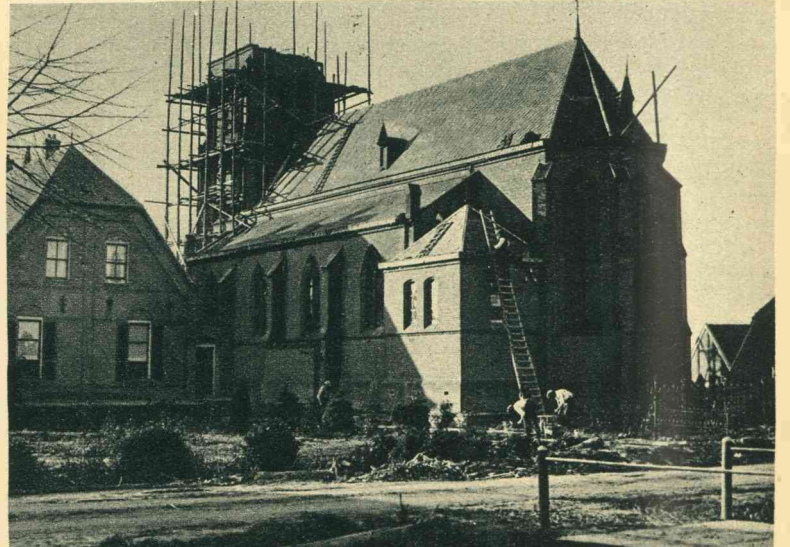
De Vakschool voor Schoenmakers

te 's-Gravenhage bestond de vorige week 12½ jaar. Naar aanleiding hiervan geven wij hierboven een in een der werklokalen genomen foto.

De opbouw van Borculo

Hoewel nog lang niet alie sporen van den ramp verdwenen zijn, vordert men met den opbouw van Borculo toch reeds flink. Zoo zijn er al talrijke nieuwe daken aangebracht, hetgeen men zien kan op onze linker foto, die bij het binnenkomen van het stadje genomen werd. De rechter kiek laat zien hoe ver men reeds gevorderd is met de herstellingswerken aan de R. K. Kerk.

deed de klassieke schoonheid van Paola's gelaat op zijn voordeelst uitkomen.

„Giosue,” sprak het meisje met haar diepe alt, „voelt de Meester zich vandaag gedisponeerd?”

„Ik weet het niet, Signorina,” antwoordde haar Giosue, „wel zag de Meester er vermoeid uit, toen ik hem van Uw komst verwittigde.”

Een wolk gleed over het gelaat van het meisje.

„Giosue . . . ?”

„Si, Signorina . . .”

„Ik geloof, dat de Meester onder een groot leed gebukt gaat, Giosue . . .”

De aangesprokene deed ditmaal, of hij de laatste opmerking niet hoorde. Toen sprak het meisje aarzeland: „Giosue, kent gij . . . weet gij waarom de Meester verdriet heeft . . . ?”

Snel keek de oude knecht Paola aan, die met een bange uitdrukking in haar groote donkere oogen het antwoord van Giosue's lippen trachtte af te lezen. Even nog wachtte Giosue. Toen sprak hij: „Waarom vraagt U dat, Signorina? En toen hij een donker schaamrood de wangen van het meisje zag kleuren klonk zijn stem bijna fluisterend, toen hij zei: „U heeft den Meester lief, Signorina!”

Met een lichten kreet, dat haar geheim blijkbaar was ontdekt, strekte Paola afwerend haar armen naar Giosue uit.

Op dit oogenblik trad Cavallotti binnen en zette zich onder het mompelen van een korte begroeting aan Paola voor het groote doek. Haastig liep het meisje op een klein podium toe en nam haar pose in, waarbij zij in halfgigende houding met het gelaat zijwaarts gekeerd, haar beide armen liefdevol naar haar denkbeeldigen held uitstreckte.

Het duurde niet lang of Cavallotti was geheel verdiept in zijn werk. Af en toe wierp hij een blik op het profiel van Paola, die ofschoon haar pose zeer inspannend was, geen vermoeidheid scheen te kennen. Eindelijk klonk zijn „Grazie, Paola” en verdween het meisje achter het scherm.

Het schilderij was gereed.

Het was reeds een vergevorderd uur in den namiddag van dienzelfden dag, dat Cavallotti als een gebroken man voor zijn schilderij plaats nam. Werktuiglijk herhaalde hij de woorden van zijn vriend, den grooten kunstkenner, die hem zoo juist had verlaten. „Prachtig . . . subliem . . . een rake streek . . . een warm coloriet, maar je bent er niet in geslaagd van Paola een vrouw te maken, wier heele ziel naar het oogenblik haakt haar geliefden held in de armen te sluiten”.

En Cavallotti voelde, dat zijn vriend waarheid had gesproken.

Hij lachte sarcastisch. Hij, de beroemde Cavallotti, was er dus niet in geslaagd een vrouw uit te beelden aan wier gansche wezen men zag, dat zij beminde. Maar dat sprak immers vanzelf, dat hij zulk een figuur nooit zou kunnen uitbeelden. O, hij voelde het. Dat idee zou hem krankzinnig maken. Bovendien zouden de wreede critici hem niet sparen. Over een poosje zou het heeten, dat hij in zijn laatste werk had gefaald. Al deze gedachten wonden hem hoe langer hoe meer op en in deze gemoedsstemming was het, dat hij Giosue beval Paola te roepen.

Eenige oogenblikken daarna betrad het meisje het atelier.

In korte onsamenvangende zinnen vertelde de schilder haar wat er in zijn binnenste omging en zijn stem klonk bijna smeekend, toen hij erop zinspeelde, dat hij nog heden wilde trachten zijn werk te verbeteren, daar hij geen oogenblik rust meer zou kennen, alvorens dit werk, evenals de andere, het kenteeken in zich droeg der volmaaktheid.

Met een glimlach op haar lief gelaat had Paola hem aangehoord, en toen zij op dien dag voor de tweede maal in haar purperen stola het podium betrad, was het niet meer het eenvoudige meisje uit Molfetta, maar was het een goddelijke verschijning. Cavallotti was er zich vaag van bewust, dat er iets geheimzinnigs over Paola was gekomen. Als gefascineerd bleven zijn oogen een wijle op het schoone meisje rusten. Haar houding was meer dan ooit een en al bevalligheid. Haar prachtig geteekende mond was een weinig geopend en liet even het parelblank van haar tanden zien. Terwijl haar oogen een bijna bovenaardschen gloed afstraalden, waren haar armen in een gebaar, hetwelk een oneindige teederheid in zich hield, naar haar denkbeeldigen geliefde uitgestrekt.

Snel greep Cavallotti naar zijn palet. De heerlijke bezieling van het meisje had alle snaren van zijn kunstenaarsziel in trilling en hem de goddelijke inspiratie gebracht. Onafgebroken werkte hij voort. Geen seconde dacht hij aan haar, die nu zoo lang reeds voor hem lag. En toen eindelijk zijn

penseel voor het laatst het linnen had aangestipt, was hij ervan doordrongen, dat hij met „Il ritorno di Roxar” zijn meesterwerk had geschilderd.

Maar toen was het ook met het uithoudingsvermogen van Paola gedaan.

Geen kreet slaakte zij. Slechts de doffe slag van haar vallend lichaam verbrak de stilte.

Toen vielen Cavallotti de schellen van de oogen. Als een gewond dier sprong hij op en knielde naast het meisje neer.

„Paola . . . Paola . . .” kreet hij angstig, terwijl zijn blik in doodelijke ongerustheid op het bleke gelaat van het meisje rustte, „Paola . . . !”

Gelukkig, flauwtjes nog zag hij haar ademen. Vliegensvlug volgden nu zijn handelingen elkaar op. In een oogwenk was hij bij haar terug met een glas, waarin hij een weinig cognac had gegoten en terwijl hij het behoedzaam aan haar lippen bracht en aldus poogde het bewusteloze meisje weer bij te brengen, viel zijn blik als toevallig op de rechterhand van Paola.

Herfststemming in het Bosch

En daar, in de palm van Paola's hand, dezelfde hand waarlangs haar blik vol innigheid tot haar geliefde was gegaan, omklemde zij een kleine foto . . . zijn beeltenis.

Met een schok drong de betekenis van dit feit tot hem door. Dat was dus de betoovering, die over Paola was gekomen. Haar pose was echt geweest. Naar hem was het, dat haar armen waren uitgestrekt. De gedachte aan hem had aan haar blik dien teederen gloed bijgezet. En diep onder den indruk van deze ontdekking, gingen de gedachten van Cavallotti uit tot zijn Moeder en met zijn oogen hemelwaarts gericht sprak hij tot in 't diepst van zijn ziel bewogen: „Moeder, zij bracht mij het geloof in 'n zelfopofferende liefde. Als God het wil, zal met haar Uw hartewensch in vervulling gaan.”

Toen drukte hij eerbiedig zijn lippen op het voorhoofd van Paola.

P. H o i m a n.

Na vijf- en twintig jaar

Het was een aardig groen hekje, dat den tuin van den weg afsloot. En het was een aardig meisje, dat er achter stond. Ze had mooie, donkerbruine oogen, waarin het zonlicht gouden glansjes bracht, een allerliefst page-kopje en parelwitte, fijne tandjes, die heel even kwamen gluren door haar frissche, vochtig-roode lippen, die denken deden aan een opengaande roos, waar de dauw

van den nacht nog op ligt. Er was ook een aardige jonge man. Die stond op den weg, en keek naar het aardige groene hekje. Dat wil zeggen: hij dèd 'alsof hij er naar keek, maar in werkelijkheid zag hij slechts het aardige meisje.

Toen deed hij opeens, alsof hij haar plotseling ontdekte. „Eh . . . neem me niet kwalijk,” zei hij. „Eh . . . ik zag u niet!”

Het meisje lachte. Haar lach klonk helder (de jonge man herinnerde zich bij het geluid ervan opeens, dat hij eens ergens iets gelezen had van „zilveren klokjes”), en de blanke gaafheid van haar tanden kwam door het van elkaar wijken der lippen nog meer uit.

De jonge man lachte ook even, en zei: „Als ik u niet zoo welluidend had hooren lachen (er kwam nu een zacht bloesje op de wangen van 't meisje) dan zou ik stellig gedacht hebben, dat u een verschijning uit de andere wereld was. En dit aardige hekje erbij.”

„Ik zal mezelf buiten geding laten,” antwoordde het meisje, „maar wat het hekje aangaat . . . het bestaat heusch

werkelijk, waarvan u zich zoudt kunnen overtuigen door het aan te raken . . . het is gisteren pas geveerd . . . en nog niet eens goed droog.”

„Ja,” bevestigde hij, „het is nog niet eens droog. Hoe zonderling, niet waar, dat dit hekje een kwart eeuw geleden ook pas geveerd was? Dien onvergetelijken dag, waarop ik haar — wier evenbeeld u schijnt te zijn — vertelde dat ik . . . van haar hield.”

„Een kwart eeuw geleden?” vroeg het meisje, en haar jonge mond opende zich van verbazing. Hij zag er toch heelmaal nog niet zoo oud uit!

„Niet korter. Zij was acht. Ik negen.”

„En u hield van haar?” Er klonk weer verbazing in haar stem, die nu hoog ging als de uitstervende triller van een vogelliedje.

„Ja, en wel zooals men maar éénmaal in zijn leven van iemand houden kan: eerlijk, en met gansch de overgave van zijn hart. En heb ik niet bezeugen trouw aan haar herinnering te zijn? Ik ben een zwerver door de wereld geworden, zonder een zachte hand die mijn hoofd, als het moe is, kan streelen, zonder een stem, die mijn ziel, als ze droef is, kan troosten. Alleen,” zijn stem trilde nu zonderling, „alleen, met slechts een herinnering om mij gezelschap te houden.”

„Hoe romantisch,” zuchtte het meisje, hem met groote oogen aanzien, „en hoe zeldzaam, zulk een groote trouw bij een man.”

„Misschien . . . maar het is toch nog zeldzamer bij een vrouw. Neen, schud uw hoofd niet, want blijkt hetgeen ik zeg niet waar te zijn? Ben ik niet hier, na vijf-en-twintig jaar! En zij . . . waar is zij?”

„U moogt toch niet verwachten haar te vinden waar u haar verliet . . . na vijf-en-twintig jaar!”

„Misschien ben ik onredelijk. Maar welke groote liefde wist ooit van maat houden? En is het niet droevig de wereld in te gaan, en dan, na zijn doel bereikt te hebben, het huis van zijn geliefde leeg te vinden? Of tenminste,” verbeterde hij zichzelf hoffelijk, „het huis bewoond te vinden door een andere godin?”

Het meisje bloosde en streek een denkbeeldig plooijsje glad in haar jurk, die haar als een wolk van mousseline omhulde. — „Heeft u in al die jaren niets van haar gezien of gehoord?” vroeg zij toen, haar hoofd nog altijd gebogen houdend.

„Niets. Ik heb alleen de nachtegaal gehad om mij aan haar stem te herinneren, de viooltjes om mij de kleur van haar oogen niet te doen vergeten en de gouden beukeblaren om de kleur van haar vast in mijn herinnering te griffen!” riep hij poëtisch uit. En toen voegde hij er meer prozaïsch aan toe: „Ik kon haar niet schrijven, want ik kende haar adres niet. Ze logeerde hier bij een tante.”

Hij keek naar het raam van het huis.

„Dat was haar venster,” zei hij, en zijn oogen bestaarden het weemoedig.

„O,” zei het meisje, „hoe grappig. Het is het mijne ook.”

„Dan zij die kamer tweemaal gezegend,” antwoordde de jonge man, en hij stuurde in de richting van de kamer een zucht, die wel een kus geleek.

„Iederen morgen,” vertelde hij, „kwam ik hier en floot. En dan schoof zij het gordijn op een kiertje opzij en ze glimlachte tegen me, en heur haar schitterde als de opgaande zon . . .”

„Had ze mooi haar?”

„Goud-blond, net als u. Het mooiste haar dat er ter wereld gevonden wordt. En dan,” vervolgde hij, genietend van het bloesje dat er andermaal op haar wangen was gekomen door zijn complimentje, „dan kwam zij naar buiten, en wij gingen spelen in de weiden, en we zongen met de leeuwerikken als om strijd.”

„Had ze een mooie stem?”

„Nimmer heb ik meer zoo'n stem gehoord . . . als nu vandaag,” antwoordde hij, haar veelbetekenend aankijkend. „En ik leerde haar fietsen.”

„Fietsen?” riep het meisje verbaasd uit. „Op een jongens-fiets? Vijf-en-twintig jaar geleden?”

„Het was heel vroeg in den morgen, vergeet u dat niet,” zei hij verontschuldigend. „En we waren jong. We zagen er geen kwaad in. Ze was net even acht, en ik negen.”

„Was u met vakantie?”

„Ja, een maand. Wat hebben we gehuild, toen we afscheid namen! Hier, bij dit zelfde hekje. En het was ook pas geschilderd dien dag. Ze droeg een matrozenpakje en haar blonde krullen rolden ver over haar kraag. In onze emotie hebben we onze kleeren met verf gemaakt. Ik werd dien avond zonder eten naar bed gestuurd. Toen vond ik het erg verschrikkelijk, maar nu, nu ik het heilige vuur in mijn hart voel branden en zij er niet meer is om het te blussen, nu zou ik wel nimmer meer willen eten.”

Hij glimlachte treurig.

Het meisje keek hem sympathiek aan.

„Ik zou wel eens willen weten,” zei ze nadenkend en als sprak ze tot zichzelf, „of u het werkelijk naar vindt, dat u haar niet gevonden hebt?”

„Twijfelt u aan mijn trouw?”

„Ze zou erg veranderd kunnen zijn aan vijf-en-twintig jaar!”

„Ja,” gaf hij een beetje tegenstrevend toe. „Ze kon nu drie en dertig zijn. Maar liefde is als wijn . . . ze kan haar hoedanigheid alleen maar bewijzen door de jaren. Maar wat praat ik eigenlijk,” zei hij, terwijl zijn oogen een sombere uitdrukking aannamen, „wat geeft het? Ze heeft mij vergeten. Al wat mij gebleven is, is slechts een herinnering.”

Hij glimlachte cynisch.

„Doch misschien mag ik niet klagen. Ik heb verloren, maar ik heb ook bemind. En dat is beter in ieder geval, dan nooit bemind te hebben.”

Hij probeerde zijn stem vast te doen klinken.

„Maar laten we het verleden vergeten. Ik heb een pelgrimstocht gemaakt, en het is niet heelemaal vergeefs geweest. Ik heb ten minste het huis onveranderd gevonden.”

„Maar er woont nu iemand anders in.”

„Dat is zoo. Maar van een huis mag men geen standvastig-

heid verwachten.” — Het meisje zette nadenkend den spits van haar kleine schoentje op den grond.

„Vijf-en-twintig jaar geleden,” zei ze bijna fluisterend. „Ik was toen nog niet eens geboren. Maar mijn zuster wel. Hoe heet het meisje dat u zoekt?”

„Ik zoek niet langer naar haar. Ik heb het opgegeven,” zei de jonge man galant. „Haar naam was . . . haar naam was . . . Mabel.”

„Mabel!” riep het meisje verbaasd uit.

„Ja,” zei de jonge man. Toen bemerkte hij de uitdrukking in haar oogen. „U kent haar?” zei hij, en zijn stem beefde.

met zijn eerlijke, open oogen. — „Verwachtte u me dan niet?” vroeg hij, en er klonk iets van gekrenkten trots en verbazing in zijn stem.

„Ik . . . ik weet het niet,” bekende zij.

De blik van den jongen man viel op de theetafel die slechts voor twee personen was aangericht.

„Is uw zuster niet gekomen?” vroeg hij, van het servies naar het meisje kijkend.

„Neen,” zei ze. Haar neergeslagen oogen zochten de punt van haar rusteloozen schoen.

„Het spijt me,” begon zij aarzelend.

„Nu ja,” troostte hij haar, „wat betekent het om nog een dag te wachten als men reeds vijf-en-twintig jaar gewacht heeft?”

„Dat bedoel ik niet.” Ze aarzelde en bloosde. „Ik . . . ik heb . . . geen zuster.” Haar oogen ontmoetten nu dapper de zijne.

„Geen zuster?” herhaalde hij. „En u . . .?”

„Ik weet het. Ik heb een leugen verteld.” Haar stem klonk vast, ofschoon de jonge man wel hoorde, dat zij er moeite voor moest doen. „Ik dacht dat u maar een verzin-seltje vertelde . . .”

„Ik . . .” begon de jonge man angstig.

„Laat me alstublieft even uitspreken,” zei ze. „Ik vertelde maar dat het meisje mijn zuster was, om u bang te maken.”

Haar blanke hand, die op het wit gelakte tafeltje lag, beefde, en zij boog haar hoofd voorover om de verontwaardiging, die ze in zijn oogen dacht te zullen lezen, niet te zien.

„Waarom?” vroeg hij.

„Ik dacht dat u dat verhaal slechts verzon als een

aanleiding om tegen me te kunnen praten.” De jonge man legde zijn gebruikte stevige hand op het witte bevende handje van het meisje.

„Trek u er maar niets van aan,” zei hij, terwijl hij tegen haar lachte, „want dat deed ik ook.”

JOPIE SLIM.

„Jopie” — zei meester — „noem jij me eens even Tien dieren op, die in Afrika leven.”
Na heel lang piekeren zei onze knaap:
„Acht olifanten, een leeuw en een aap!”

Siameesche tempels

Tempel-ruïnes in Ayuthia, ten Noorden van Bangkok (Siam). Ayuthia was de oude hoofdstad van Siam; meer dan een vijfde gedeelte van de oppervlakte der stad werd door tempels ingenomen.

„Ja,” antwoordde zij eenvoudig. „Het is mijn zuster.”

De jonge man staarde over het meisje heen in de blauwe lucht, zonder een woord te zeggen. Toen, na een stilte die trilde van aandoening, liet hij zijn oogen zakken en keek in de hare. Zij zag dat zijn oogen wonderlijk glansden.

„Haar zuster?” mompelde hij in zichzelf. „En . . . zij . . . zij?”

„Zij is niet getrouwd,” zei ze vriendelijk. „Ik heb mezelf dikwijls afgevraagd waarom niet. Het zal wezen, omdat ze u niet vergeten is. En dat zou ook haar voorliefde voor dit huis verklaren. Zij heeft op u gewacht.”

De jonge man boog zijn hoofd, verbaasd over zooveel trouw.

„Is ze . . . is ze thuis?” Zijn oogen glansden begeerig, misschien ook was er een tikje vrees in, want vijf-en-twintig jaar is een lange tijd.

Het meisje schudde haar hoofd en haar oogen zochten de zijne, alsof ze zijn gedachten wilden lezen.

„Ze komt morgen terug. Indien u haar graag wilt ontmoeten . . . kom dan morgen op de thee. Ik zal niets zeggen van onze ontmoeting, zoodat, als u op het laatste moment liever wilt wegblijven, zij nooit iets zal weten.”

„Dank u wel,” zei hij, „maar ik zal er zijn.”

Doch het meisje schudde twijfelend haar hoofd, toen zijn voetstappen waren weggestorven.

Het was vier uur van den volgenden dag.

Het meisje van het tuinhokje was nu het meisje van de theetafel.

Zij zat buiten, in den tuin, bij een witgelakt tafeltje onder een geel en rood gestreept zonnescherm.

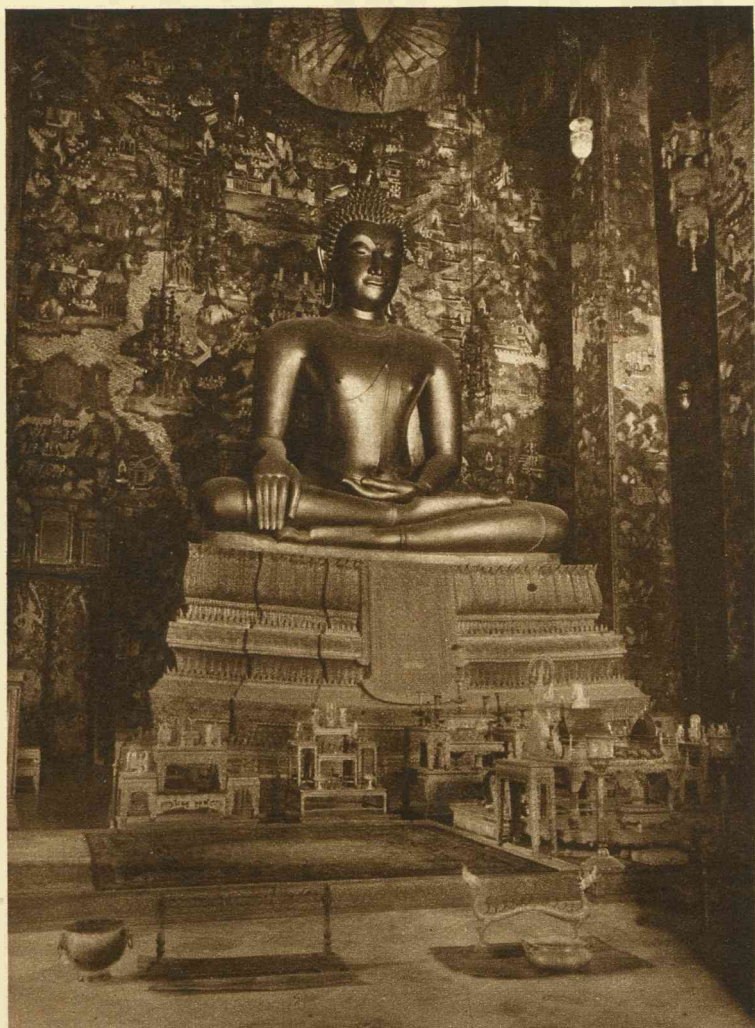
Op het tafeltje stond een servies voor slechts twee personen.

Het meisje lachte . . . een betekenisvol lachje . . . terwijl ze naar den leegen stoel keek.

En toen kraakte het hekje van den tuin, en stevige voetstappen knarsten op het grindpad.

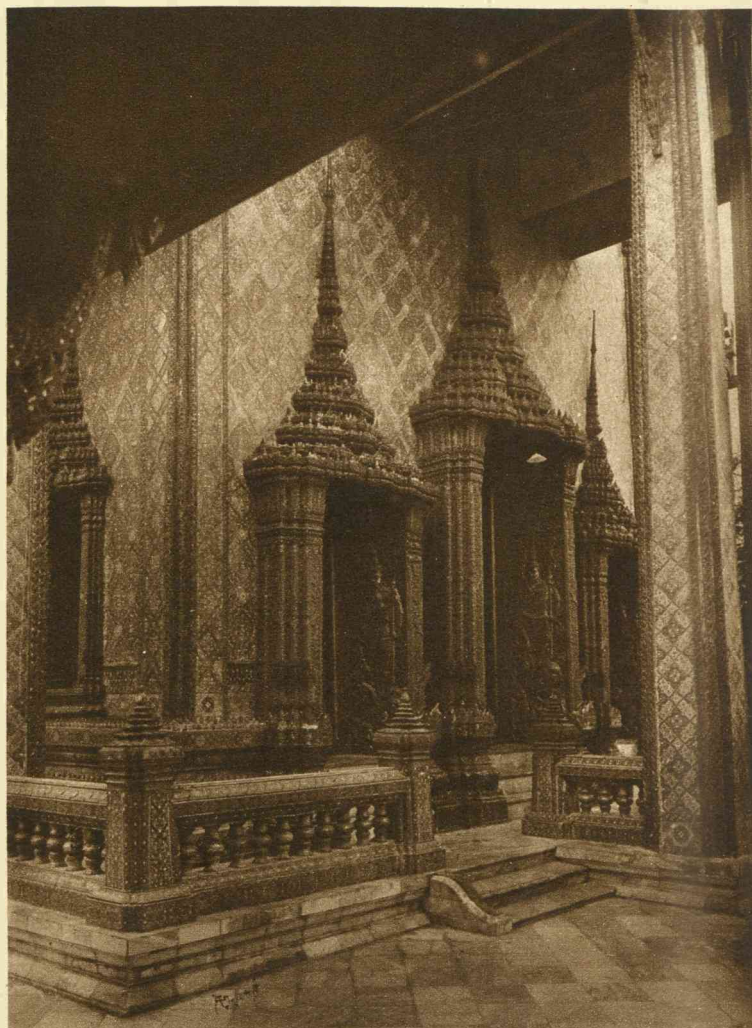
„U?” riep ze verwonderd uit, zich snel omdraaiend, toen ze den jongen man zag.

De jonge man keek haar aan

Siameesche tempels

Een Boeddha-beeld in een der tempels te Bangkok. Dit moet een der meest gelijkende beelden zijn van den grooten leeraar. Van de grootte van het beeld krijgt men een indruk, indien men het vergelijkt met de voorwerpen op den voorgrond.

Siameesche tempels

Het voorgedeelte van den fraaien tempel in Wat Raja Bopritz. Men schenke vooral aandacht aan het prachtige houtsnijwerk der muren en deuren.

VERMOEDENS VAN MISDAAD

door JERMYN MARCH

Geautoriseerde vertaling uit het Engelsch

17)

Haar schouder raakte den zijne, en terwijl ze zoo stonden te praten, trok hij zijn hand niet zoo gauw van haar arm terug. Het was niet mogelijk, zich te vergissen in de uitdrukking, waarmee hij naar haar keek. Sandy's oogen zouden het hem niet verbeterd kunnen hebben; en er is nauwelijks een hoogere trap van vereering dan die van een hond voor zijn menschelijke godheid.

De bel van de tuindeur weerklonk en een hevig geblaf brak los aan den voorkant van het huis.

„Ik denk, dat het iemand is van Axeton,” zeide Mrs. Carmichael en zich van het raam afwendend, ging ze vóór naar beneden.

Helen vloog de open voordeur door, toen haar moeder en Danvers deze bereikten, en trok de wilde Sandy bij zijn halsband. Ada deed de deur open voor een dikken, vrij ouden man in uniform.

„Is dat de hond, die gisteren bijna den man bij zijn kraag had?” vroeg hij glimlachend. „Bloeddorstig, hè?”

Hij knipte vriendschappelijk zijn vingers voor Sandy, die, terwijl Helen hem stevig vasthield, scheen in te zien dat hij zich schromelijk vergist had. Hij zwaaide allervriendelijkst met zijn pluimstaart om het goed te maken.

Sir Denys lachte, toen hij den veldwachter van Axeton groette. „Dag Vennings, men moet een klein beetje overdrijving vergeven aan een „sportsman” die voor 't eerst zijn tanden gezet heeft in een dief.”

„Jammer, dat hij den schurk niet bij den kraag heeft kunnen krijgen. Maar we mogen er tenminste gerust op zijn, dat hij alle anderen van dezelfde broederschap zal hebben afgeschrikt,” zeide hij tot Mrs. Carmichael, toen hij haar begroette.

Hij deelde niet Simon Danvers' meening, toen hij zijn onderzoekingen had gedaan, dat de dief iemand uit den omtrek zou zijn geweest.

De magnolia van het Dower House was beroemd in de heele omgeving. Ieder zou er den man over verteld kunnen hebben; en Vennings was van oordeel, dat een amateur in 't vak tevreden zou zijn geweest met de schatten, die hij in Miss Carmichael's kamer vond; hij zou het niet gewaagd hebben, den tijd te verspillen om in haar moeders kamer alle laden open te breken, die — aan den buitenkant — weinig beloofden te zullen bevatten dan wat geld, dat hij zelfs te bangst was geweest om mee te nemen.

Hij sprak Sir Denys beleefd tegen, toen deze zeide, dat de tijd, waarop de diefstal gepleegd was, duidelijk blijk gaf van een kennis met de huiselijke gebruiken, die slechts alleen bereikt kon zijn door geklets van de meiden in het dorp.

„Hij hoefde geen man van hier te zijn, Sir Denys, om te weten dat de kust vrij was. Hij had alleen maar rond moeten hangen, en wachten tot hij de dames had zien rijden in den auto in haar avondtoilet. Maar waar ik versteld van sta, is dat hij zoo'n hoop mooie juweelen heeft achtergelaten in de bijouterie-doos van de juffrouw. Zelfs als hij op iets heel bijzonders uit was, dan is dat toch wel vreemd.”

Toen hem het raam vertoond werd, deed hij gewichtige verwijten dat het kozijn zoo goed was schoon-gemaakt, waardoor waarschijnlijk waardevolle vinger-afdrukken waren weggeschrobd, die zouden kunnen behooren tot voorloopig vrijgelatenen, die bekend waren bij de politie. Maar hij werd kalmer, toen Sir Denys het kleine moordwerktuig te voorschijn haalde, dat bijna den armen Sandy de hersens had ingeslagen. Het handvat zou hem voldoende aanwijzingen kunnen geven, daar Sir Denys hem verzekerde, dat niemand behalve hijzelf het aangeraakt had.

Daarna vertrok hij en ging naar het dorp om te informeren, of er verdachte individuen gesignaleerd waren den laatsten tijd.

Hij ging naar de Berrick Arms, vast centrum van alle nieuwtjes uit den omtrek, maar bij een paar glazen uitstekende cider in de gelagkamer van oude Harnside, sterk riekend naar oude tabak en appels, kreeg hij niets te weten, dat hem veel wijzer maakte.

Lena Harnside, een groot blad met eten voor het gelagkamer-raam dragend, stond stil, om er nog een pot cider op te zetten. Haar oom riep haar binnen en

de agent vroeg haar den juiste tijd, waarop Ada gisteravond de herberg verlaten had.

Lena kon het niet precies zeggen. Maar ze dacht, dat het zoowat „om en de bij half elf was geweest”.

„Is dat blad voor messieu?” vroeg haar oom. „Komt-ie niet beneden eten?”

Lena schudde haar hoofd met een meewarigen glimlach.

„Och arm, hij heeft toch zoo vreeselijk het rimmetiek. Hij is, zeit-ie, den halven nacht wakker geweest, hij heeft geen oog dicht gedaan van de pijn. 't Komt van die lange wandelingen. Hij ging gisteren erg vroeg naar bed, maar ik en Ada zagen nog licht op zijn kamer nog geen vijf minuten vóór ze wegging.”

„Vreemdeling?” vroeg Vennings, toen het meisje wegging. Hij spitste zijn ooren. In een zaak met zoo weinig gegevens was hij uit op de kleinste mogelijkheden.

„Een schilder,” zeide de oude Harnside. „Is hier al een paar weken. Een van de heeren van Ashwynne kende 'n 'em. Die waren veel samen.”

„O,” de veldwachter scheen teleurgesteld.

Boven, op de mooiste slaapkamer van de oude herberg, lag de heer, die zoo 't rimmetiek had, tot aan zijn neus onder de dekens van het groote veeren bed.

Hij was een brief aan 't schrijven in fijn, vreemd

BEROEMDE BEELDHOUWERKEN

Een prachtig voorbeeld van klassieke kunst: een gedeelte van „Perseus met het hoofd van Medusa”, door den beroemden beeldhouwer Antonio Canova (1757—1822). Het geheele beeld bevindt zich in het Vaticaan, Rome. Aan dezen Italiaanschen beeldhouwer komt de eer toe aan de beeldhouwkunst wederom de plaats te hebben gegeven, die zij sinds eenigen tijd vóór Canova verloren had. Zijn werk is tot in de kleinste onderdeelen nauwkeurig afgewerkt.

handschrift en toen Lena binnenkwam, verzamelde hij snel de losse blaadjes, die op de schrijfsmap lagen en schoof ze weg naar den anderen kant van het bed. Lena's vlugge, nieuwsgierige blik zou echter niets hebben kunnen opmaken uit de dicht beschreven papieren — ze kende geen Fransch. Als ze het gekend had, zou het eene korte zinnetje dat ze zag, haar slechts den indruk bevestigd hebben dien ze altijd gehad had, dat de „vreemde heer” niet alleen een schilder was, maar een van die gekke kerels, die zich ophouden met vogels en beesies.

„C'est assurément le Faucon de Sarkovie . . .” Hij kromp ineen, toen het zware blad op zijn knieën neerplompte met een hartelijk, aanmoedigend woord.

Lena was een goed meisje, en een goede bron van informatie, maar een klein beetje hardhandig. Maar hoe kon zij ook weten, dat onder de spreij en de dekens een verband, donker gevlekt van bloed, gezwachteld was om het pijnlijk verwonde been van den „vreemden heer”?

HOOFDSTUK IX.

De kleine havenstad Moorthaven was op zijn drukst. Het was Maandagmorgen en de roeiboortjes brachten de vangst binnen van de treilers, die langzaam voeren buiten* het havenhoofd, hun rood bruine zeilen bol door den wind.

Ze kwamen langs de Ariadne, die reeds vroeg in den morgen het anker had laten vallen — een statig, luie aristocraat.

Al haar passagiers waren aan land, behalve Mrs. Carmichael, die verkozen had een rustigen morgen aan boord door te brengen, om een stapel half-politieke weekbladen door te lezen.

Visschers in verschoten, blauwe truien en zeelaarzen stonden in kleine groepjes op de kade; en hun zachte, diepe stemmen vormden een murmelende begeleiding bij de schelle stemmen van de vrouwen en kinderen.

Een potpourri van stemmen vervulde de lucht, samensmeltend en disharmonieërend; het gekletter van met ijzer beslagen schoenen op de „kinderhoofdjes”; het lawaai van wagens, die de steile straat opgingen; roeiriemen in dollen; het onophoudelijk gegons van de markt; en over alles heen, de kreten van de zeemeewuven, nu weer krijschend, dan weer klagend, terwijl ze in en om de hooge, bruine masten zweefden.

Een weg glooide van de kade naar boven, slingerend langs de kleine grijze huisjes, die in rijen boven elkaar schenen te staan, met het gezicht op de baai; Helen Carmichael leunde tegen het steenen walletje, aan den rand van den weg, en keek neer op de haven, genietend van de geluiden en de kleuren, en den reuk van teer, visch en zeewier opsnuivend.

Haar gastheer stond naast haar; de andere drie waren nog steeds op de vischmarkt, waar de visch in zilveren watervalletjes uit de manden in kisten viel.

Ze was weggeglipt, in verlangen om eens totaal alleen te zijn, en Danvers was haar gevolgd en had haar begeleid.

Op het jacht was het vrijwel onmogelijk om alleen te zijn. Ze sliep met haar moeder in dezelfde hut; en hoeveel zij ook van haar moeder hield, was Helen sinds haar prilste jeugd zeer gesteld geweest op eenzaamheid. De nabijheid zelfs van iemand die zweeg, of sliep, was haar een verstorende aanranding van haar gedachten. Het was een merkwaardige trek in dit meisje; zij, die steeds zoo bewaakt en begeleid werd, dat zij zoo'n dringende behoefte had aan eenzaamheid. Ze had het zichzelf nooit verklaard; het was met haar opgegroeid, en zij aanvaardde het onverklaard.

Met Denys Berrick alleen had zij dat vreemde gevoel van zelfverdediging verloren; en daarom vond zij zijn gezelschap zoo verfrisschend en rustgevend; gedurende de laatste week echter had haar kalmte geleden onder het feit, dat de zelfverdediging zoo absoluut weggesmolten was. Ze wilde daarom een rustig oogenblik hebben om zich duidelijk te maken waartoe dit alles leidde; om zorgvuldig na te gaan, hoe zij handelen moest ten opzichte van het geheimzinnig gevaar, dat haar boven het hoofd hing; om zich af te vragen, of zij het recht had, om hem te laten denken . . .

Leunende over het steenen walletje, terwijl ze alle gebeurtenissen naging, trok een droevige lijn om haar mond. Niet alleen Sir Denys zou hierover denken! Niemand op het jacht zou niet begrepen hebben, wat er tusschen hen gaande was.

Ze had de weerspiegeling ervan gezien in Mrs. Carmichael's teeder vragenden blik; ze wist ook, dat het niet alleen de aantrekkelijkheid van Blanche Berrick was, die Jim Warriner deed opstaan uit zijn stoel naast haar ter wille van Sir Denys. En Blanche zelf was veel intiemer geworden.

Ze was tot dit punt gekomen in haar overpeinzingen toen ze bemerkte, dat Danvers bij haar was.

„De vischmarkt stinkt een beetje, hè?” vroeg hij terloops, „maar 't is een mooi plekje, vindt U niet?”

„Erg mooi! Zegt U me eens, wiens standbeeld staat daar op de kade?”

„Dat?” Hij leunde naast haar over het walletje. „Ik weet waarachtig niet of het Karel I of Karel II is. Een van de twee gaf een privilege of concessie aan de stad.” Helen bekeek het standbeeld critisch. Het stond met den rug naar het water, en het was weinig indrukwekkend en leelijk.

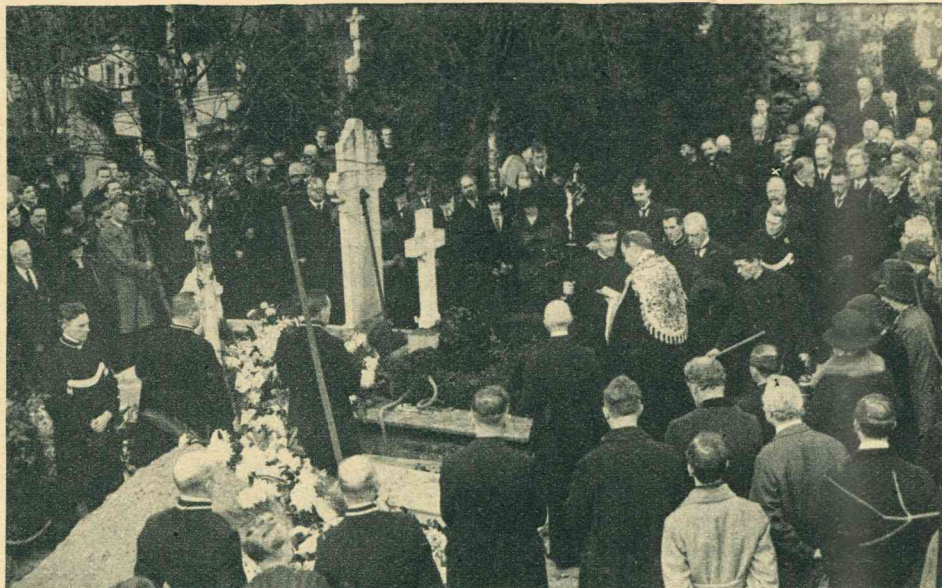
„Ik vind, dat zijne Majesteit een vlek is op het landschap,” merkte ze op. „Het is hier allemaal zoo vriendelijk en eenvoudig en vol van het gewone leven. Een koning hoort hier zoo niet, vindt U ook niet? Wat kan dit moeizame leven te maken hebben met gemaakte waardigheden?”

Danvers lachte. „Ik zou gedacht hebben, dat waardigheid altijd tot U zou spreken,” zeide hij op zorgelozen, half-plagenden toon.

Het was merkwaardig met hoeveel succes hij die houding — om oude herinneringen te vergeten en een diepe kloof te overbruggen — had toegepast. Toch begon hij nu te beseffen, dat alles bereikt was, wat hij ervan verwacht had. Hij had zich verzekerd van een omgang, waarin de volgende stappen van zijn plan gemakkelijk konden gemaakt worden.

(Wordt vervolgd)

Van Heinde en Verre

De teraardebestelling van Prof. A. J. Der Kinderen

De vorige week Woensdag werd op de begraafplaats Buitenveldert te Amsterdam aan den schoot der aarde toevertrouwd het stoffelijk overschot van Prof. A. J. Der Kinderen, in leven Directeur van de Academie van Beeldende Kunsten aldaar. *Links*: leerlingen der Academie dragen de kist grafwaarts. *Rechts*: Aan de groeve tijdens het verrichten der kerkelijke plechtigheden. Onder de aanwezigen, die den overledene de laatste eer bewezen, bevond zich o.a. de burgemeester der hoofdstad, de heer W. de Vlugt (X).

Henry de Jouvenel

die Generaal de Sarraill opvolgt als Hoge Commissaris van Frankrijk in het mandaatgebied Syrië.

Generaal Mich. Froenze

chef van den hoogsten oorlogsraad van de Sovjet-republiek, is overleden.

L. F. Duymaer van Twist

Lid der Tweede Kamer, is den 9en dezer 60 jaar geworden.

Prof. Dr. H. F. de Graaf

Herv. Predikant te Zutphen en bijzonder hoogleeraar in de Theologie aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, herdacht de vorige week dat hij vóór 25 jaar te Marum het predikambt aanvaardde.

Frits Tartaud,

de bekende acteur, vierde den 10en November l.l. zijn gouden jubileum als zoodanig.

Luit.-Kol. J. P. J. Verberne,

commandant van het 15e reg. infanterie, is met ingang van 1 Dec. benoemd tot commandant van het regiment grenadiers.

De eerste-steenlegging der H. Sacramentskerk nabij Houtrust, Den Haag

In het midden de deken der Residentie, de Zeer Eerw. Heer H. A. Th. v. Dam.

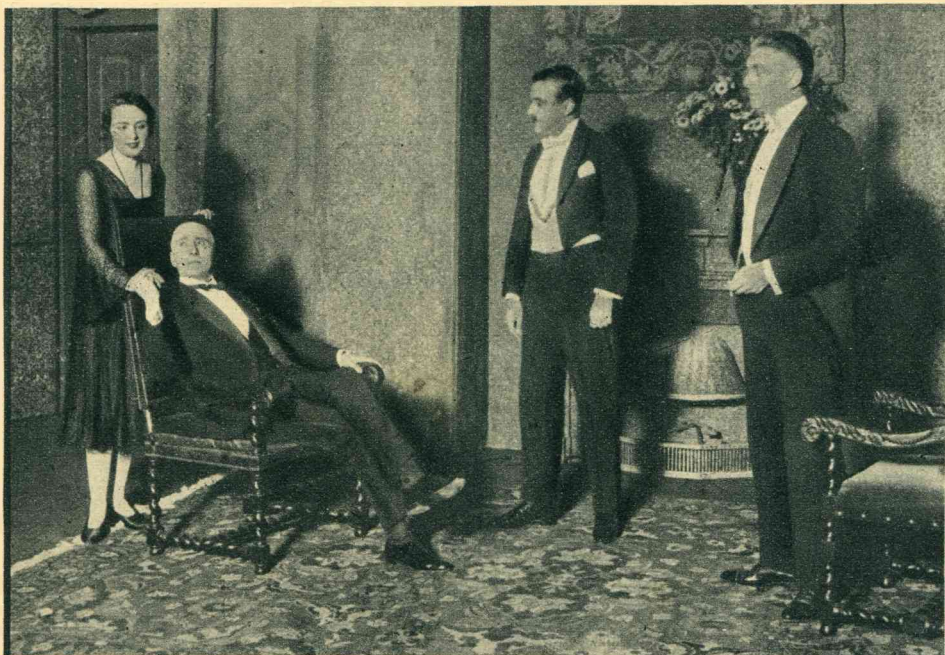
De mislukte aanslag op Mussolini

De premier (X) wordt na de ontdekking van het complot door zijn vrienden gelukkig gewenscht.

H. B. S. — A. S. C. 3—2

Te 's-Gravenhage had Zondag l.l. de voetbalwedstrijd H.B.S.—A.S.C. plaats, die door eerstgenoemde club met 3—2 gewonnen werd. — Het tweede doelpunt van H.B.S.

„Alles komt terecht”

Zaterdag l.l. ging in den Stadsschouwburg te Amsterdam de première van „Alles komt terecht”, toneelspel van Luigi Pirandello. Een moment uit de tweede acte, V.l.n.r.: Mej. Mimi ten Hove, Palma; D. Verbeek, Salvo Manfioni; C. Lasseur, Gualdie; D. Muysmans, Bongianie.

De Tandheelkundige Vereeniging te Utrecht

De vorige week Zaterdag vond de installatie plaats van de nieuwe leden van de Tandheelkundige Vereeniging John Tomes. Te dier gelegenheid werd aan het bestuur door een damescomité een vaandel uitgereikt.

ONZE DAMES-RUBRIEK

ONDER REDACTIE VAN AMY VORSTMAN-TEN HAVE

De fouten... van anderen!

Is het niet bedroevend om te bedenken hoe de bitterste vijandschap vaak een oorzaak vond in een schijnbare kleinigheid?

Kleine oorzaken — groote gevolgen.

Een ondoordachte opmerking... een verkeerd begrepen woord... en het onheil is geschied.

Het is een vonk, een smeulende vonk nog slechts.

Doch die al spoedig wordt aangewakkerd door het nimmer rustende wantrouwen, dat ons zoo vaak op dwaalwegen voert.

Niet voordat het te laat is worden wij ons er van bewust, dat een onbeteekenend voorval ophoudt onbeteekenend te zijn, zoodra wij het tot onderwerp van een ernstig meningsverschil maken.

Op het moment, dat wij onze zelfbeheersching verliezen, komt het niet in ons op, dat lang nadat de aanleidende oorzaak vergeten is, de herinnering aan de bittere woorden en vaak onverdiende verwijten, nog schijnen kan.

Het is juist die herinnering, die ons vaak gedurende langen tijd — en soms voor altijd — terughoudt van een verzoening.

Een van de meest voor de hand liggende oorzaken van ongenoegen is wel ongevraagde critiek.

Wanneer wij hierop eens terdege acht slaan, dan is het ontstellend hoe de gewoonte om ongevraagd critiek uit te oefenen ons te pakken heeft gekregen. Critiek op onze burens, op onze vrienden, kennissen en familieleden en... meestal zaken betreffende van zeer intiem en particulier karakter waaromtrent *niemand onze meening gevraagd heeft* en dit naar alle waarschijnlijkheid ook nimmer doen zal. Wij zouden diep verontwaardigd zijn, u en ik (en al die anderen... vooral!) wanneer ons harteloosheid en onvriendelijkheid werd verweten. Wij meenen het zoo kwaad niet... dat is een dooddoener die zoowat als verontschuldiging voor al onze onhebbelijkheden dienst moet doen. Het is zoo'n tweede gewoonte geworden, dat het ons niet eens meer opvalt als zijnde iets onbehoorlijks! Wij hebben een soort onweerstaanbare behoefte om de aandacht van anderen te vestigen op datgene, wat ons treft als nalatigheid en onvolkomenheid in derden...

Wij bedoelen het niet zoo kwaad... maar ondertusschen doen we het toch maar!! En... in onzen dagelijkschen omgang in den huiselijken kring is het al precies hetzelfde. (Of niet soms...?)

Zijn we getrouwd, dan voelen we ons meer dan eens gedrongen, handelingen en besluiten van onze betere helft aan ons minder zacht oordeel te onderwerpen (en... soms... zijn dat aangelegenheden, die zij best alleen afkunnen!) Zijn we ongetrouwd, dan voelen we ons heviglijk geroepen om onze broers en zusters, onze collega's en familieleden aan onze critiek te onderwerpen. Misschien is het niet zoo erg wat we zeggen — en zij behoeven toch ook niet dadelijk zoo op te vliegen niet waar... maar laten we denken aan het: kleine oorzaken — groote gevolgen.

En de verwijdering, de ruzie, de verkoeling, ja, dikwijls de breuk die ont-

staat door onze ongevraagde critiek en bemoeizucht, wordt in de meeste gevallen absoluut niet gerechtvaardigd door het gewicht of de juistheid van ons oordeel.

Laten wij dus niet te haastig zijn in ons oordeel! Maar er is nog een andere kant aan de kwestie: laten we evenmin te haastig zijn met onze gekwetste gevoelens te toonen, wanneer anderen (die dit bijv. niet gelezen hebben!) meenen een onzacht oordeel over ons te moeten uitspreken. Wanneer wij steeds er voor waken, dat wij een open oog houden voor de onbelangrijkheid van vele dingen, die dreigen ons uit ons humeur te brengen — of erger — dan zullen wij maar al te spoedig leeren inzien, dat in de meeste gevallen een hartelijke lach vrij wat beter op z'n plaats is dan een boos woord.

Zelf beits maken.

Voor bruine beits neemt men gelijke deelen Casselsche aarde en soda. Men vermengt dit met water, eerst tot een dik papje en verdunt dan met zooveel water tot men de gewenschte kleur heeft verkregen. Men laat het mengsel al roerende goed doorkoken. Voor groene, paarse of roode beits vervangt men de Casselsche aarde door de gewenschte kleurstof, bij den drogist verkrijgbaar. Om een mooie, diepe kleur te krijgen, is het dikwijls gewenscht het hout meerdere malen te beitsen.

Het moet dan geheel droog zijn, voor men het een tweede maal beits. Het is aan te raden, op een onzichtbaar plekje wat was te smeren, omdat men pas dan werkelijk goed de kleur kan beoordeelen.

Belasting op zijden kousen.

Sinds 1 Juli j.l. vallen zijden kousen in Engeland onder de artikelen waarvan belasting geheven wordt. Wat ligt nu meer voor de hand dan dat de Engelsche dames die voor hun zomer-vacantie naar het vasteland gingen, hier 'n flinke hoeveelheid van medenamen en... trachtten binnen te smokkelen.

Het eerste 'geval' dat zooiets ontdekt en... gestraft werd, geschiedde te Dover.

Een zekere Mrs. Douglas verklaarde komende van Boulogne, dat zij niets aan te geven had, waarop men haar bagage liet passeeren.

Terwijl zij naar den trein liep uit de douaneloods komende, kwam een beambte op haar af en onderzocht een groote bont, welke zij over den arm droeg. Hieronder bevond zich een taschje met 14 paren zijden kousen.

Natuurlijk werd toen haar bagage nogmaals onderzocht en men ontdekte nog zeven paren in een hoeden-doos en een paar in... een manicure doos.

Niet oninteressant lijkt het ons te vernemen, dat de dame in kwestie beboet werd met: £ 36 = 432 gld., gerekend te zijn driemaal de totale waarde en behalve dit nog de verschuldigde invoerrechten en kosten! Voorwaar... dit waren dure kousen!

Recepten.

Rijst koken in een kommetje.

Rijst kan men prachtig droog, goed gaar en zonder aanzetten gaarmaken in een kommetje. Men doet de gewasschen rijst met 2 maal de hoeveelheid water en iets zout in een kommetje. Men plaatst dit au bain-marie in een pan, die wat grooter is dan het kommetje, dekt het dicht en zorgt, dat het omringende water zachtjes blijft koken. Men voorkomt dat er door te hard koken of onvoorzichtig verschuiven water bij de rijst komt. Na pl. m. $\frac{3}{4}$ uur zal de rijst gaar zijn. In plaats van een kommetje kan men ook een kleine pan plaatsen in de groote pan.

Palingsoep.

Benodigd: 500 Gr. paling, 1 L. water, zout, 25 Gr. bloem, 50 Gr. boter, 2 dL. room, 1 eidooier, 1 dL. witte wijn, 1 eetlepel gehakte kervel.

Bereiding: Voor soeppaling worden dunne palingen gebruikt. De gestroopte palingen in kleine stukken snijden (3 cm.), goed wasschen, het darmkanaal, dat langs de ruggegraat loopt, met een naald uitsteken en de stukken in kokend water met zout gaar koken (20 min.). De boter smelten, de bloem er door roeren en wanneer het een gelijke massa is geworden, het palingwater toevoegen, met elkaar 10 min. laten koken, dan de stukjes paling in de soep doen, en even voor het opdoen de fijngehakte kervel bijvoegen. Wanneer de bloem in het palingwater gaargekookt is, wordt de room toegevoegd en de wijn. De eidooier wordt in de soepterrine geklopt en de soep er voorzichtig op gegoten.

MODERNE TOEPASSINGEN VAN RAFFIA

De raffia-vezels hebben promotie gemaakt. Onaanzienlijk, zonder dat iemand er acht op slaat, hangen nog de bosjes raffia in bloemenkeldertjes (om bloemen samen te binden) of aan een roestigen spijker bij den drogist bengelt zoo'n rafelig raffia-bundeltje onderaan de zoldering, naast vliegenvangers en veterband.

Maar ook een schooner lot is het raffia heden beschoren. In den oorlog, toen elk materiaal, dat nog te krijgen was, op alle mogelijkheden onderzocht werd om er zooveel mogelijk profijt van te trekken, bleken die taaie vezels prachtige geschiktheid te bezitten om geverfd te worden.

En eenmaal gekleurd — steeg zienderoogen haar aanzien. Als waardeloos verpakkingsmateriaal komt raffia uit overzeesche gewesten naar Europa.

De matjes en manden, die van 't geverfde emballagemateriaal gemaakt werden, maakten veel opgang — raffia liet zich voortreffelijk verven. Veel kosten deed het niet.

De veredelingskuur van raffia bestond alleen in verven en samenvlechten. Hoe men echter verfde en hoe men vlocht — daarin bestond het succes.

Bijzonder veel zorg besteedt men aan dit veredelen in Oostenrijk.

De Oostenrijkers weten raffia vooral soepel te houden, terwijl hun kleurensin met raffia schijnt te kunnen tooveren.

Wat hebben we in de laatste jaren al niet gezien van raffia! Behalve matjes en manden in allerlei vorm met allerlei kleurige versiering in hetzelfde materiaal uitgevoerd — ook hoeden, linten, kleedjes.

Het allernieuwste heeft de Weensche sierkunstenares Annie Weil-Kuhn gewrocht. Zij kan de raffiadraden dun en ijl houden — dan vlecht ze teer en doorzichtig (als toepassing voor een lampekop en b.v. als bovenhulsel van een parasol).

Maar ook begrijpt ze het taaie wezen van het raffia-product. Ze kan de draden zóó hecht in één vlechten, dat ze een onverwoestbaar weefsel worden, sterk als dikke meubeltrip.

Het effect van zoo'n kleurenwemeling als stoelbekleding, waarbij de losse ongevlochten draden als franje afhangen, is verrassend.

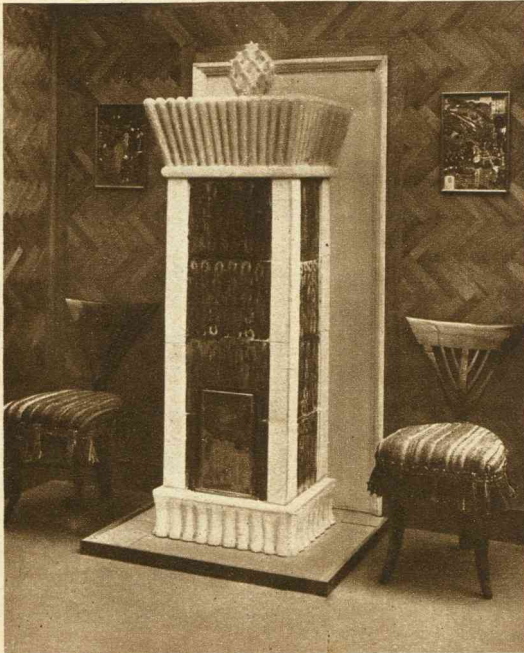
Raffia blijkt in het interieur dankbaar toegepast te kunnen worden. Wellicht dat we ook in ons land binnenkort er eens iets van te zien krijgen.

Stoelbekleding van raffia.

Raffia toegepast als parasol-overtrek.

Stoelbekleding van raffia.

Middagjapon van zwarte geborduurde repsstof, kleur op kleur met lang smal vest van wit of grijs laken met zwart en goud soutache afgezet. Mouwen en breede zoom eveneens van effen grijs of wit laken. Het model is recht en uit een stuk met ingerpelde ruimte op de heupen. De smalle manchetjes bestaan uit dubbele biesjes, die dicht gestrikt worden.

Japon van zwarte wol-marocain met reepen gestikte plooijs waarvan de ruimte van onderen uitspringt. Kraag en ceintuur van wit laken en strik van smal zwart fluweel.

UIT 'T GEDRANG

DOOR THÉRÈSE HOVEN
DERDE BOEK - EEN NIEUW LEVEN

22)

Conny!" klinkt het teleurgesteld. „Er was toch geen keuze mogelijk. Voor 't eerst, 't aller-eerst, in mijn leven, dat ik iets voor Cor kon doen, die altijd zoo goed en lief voor mij geweest is, kon ik mij toch niet zoo lichtvaardig van zijn opdracht afmaken. En dan is er toch nog zoo iets als zelfrespect. Het was eveneens voor het eerst, dat ik, met opzetting van eigen genoeg en eigen gemak, een verplichting op mij had genomen ten behoeve voor een ander. Ik zou er mij zelf toch een eeuwig verwijt van hebben gemaakt, als ik er mij aan onttrokken had, en ik zou werkelijk de diepste verachting voor mij zelf gekoesterd hebben. Vergeet niet, dat het mogelijk de eenige kans voor je fossieltje was, om iets meer te worden."

„Mijn lieve, goede Magda, je beschaamt mij, of juist, je bewijst dat er zelfs in menselijke fossieltjes nog schatten kunnen huizen, van meer waarde dan versteende dieren of planten. Niet mooi, en uit een archeologisch-zoologisch-botanisch oogpunt, denklijk erg dom en onjuist gezegd, maar toch heel goed bedoeld en dat is het voornaamste. Om 't korter en duidelijker uit te drukken: Je valt me mee."

„En zooeven zei je, dat ik onbekookt had gehandeld?"

„'t Een sluit het ander niet uit. Een mensch kan een ander wel verrassen door zijn nobele gevoelens, maar tegelijkertijd laakbaar handelen . . . of . . . zooals ik 't spontaan betitelde: „onbekookt”."

„Als jij niet zoo, één, twee, drie, je matten hadt gerold en de Villa hadt verlaten, zou je stiefbroer je er toch niet met geweld hebben uitgezet. Een bedreiging is nog geen daad."

„Het kan zijn, dat hij 't niet tot het uiterste zou hebben gedreven, maar op dat oogenblik, onder zijn drang, kon ik niet anders. Ik kon mij toch niet tegenover dien man vernederen . . ."

„Eerlijk gezegd, kan ik mij je overhaaste vlucht nog niet verklaren, zoo iets is zoo absoluut in tegenstelling met je aanleg en karakter en . . . ook met je tempo . . ."

„Hoe bedoel je dat?"

„Wel, ieder mensch heeft zijn eigen tempo, waarop hij zijn daden, woorden en gedachten regelt. Het jouwe was altijd beslist: „Andante . . . een heel rustig apathisch . . . andante en toen opeens dat *Presto appassionato*!”

„Vergeet niet, dat ik, sedert ik na zooveel jaren weer van Cornelis hoorde, uit mijn gewone doen ben gerukt en dan werkt zoo'n energieke persoonlijkheid, als Mady onwillekeurig aanstekelijk. Ook in haar openbaarde zich een geduchte ommekeer, zij 't dan ook in anderen zin. Het stugge, oproerige kind was plotseling in 'n hartelijke, gedevoteerde bondgenoot veranderd."

„Bij al haar nuchterheid geloof ik toch, dat er, in Mady, een flinke dosis romantiek huist," zegt Conny glimlachend, „ze vindt een geruïneerde tante voor wie ze zorgen kan, veel interessanter dan een rijke dame, die voor haar zorgt, en dan zal er van zelf van al het omzwerven en behelpen, waaraan ze van kind af gewend was, wel een tikje Bohemen in haar schuilen."

„O! ja, dat ben ik met je eens. Het liefst zou ze met mij kampeeren, ergens op een wei of in een bosch, en dan maar van den eenen dag op den anderen leven of mij ergens veilig in een huisje of desnoods op een kamer zetten en dan zelf zien, op de een of andere manier aan den kost te komen."

„Dat mag misschien van een kind van haar leeftijd, een heel aardig zomerplan lijken — vooral 't kampeeren, maar wij dienen toch een minder avontuurlijk levensplan voor je beidjes op te maken."

„Daarvoor heb ik jouw hulp ingeroepen, je hebt zoo-veel ervaring en kent het leven zooveel beter dan ik." Conny glimlacht onwillekeurig. In ervaring en levenskennis boven Magda te staan is werkelijk een zeer goedkoop superioriteit.

„'t Heeft er heusch wel iets van alsof ik je lijf-accountant moet worden. Den vorigen keer hadden wij 't ook al over je begroting en nu staan we weer voor cijfers."

„De toestand is echter kolossaal verergerd, zooveel

begrijp ik er ook wel van. Behalve dat ik nu geen vrij wonen meer zal hebben, zijn mijn geldmiddelen treurig geslonken door de verhuizing of liever opbrekerij. Ik moet niet minder dan vijf personen schadeloosstellen, en zal ze allemaal zes weken loon en kostgeld moeten geven. Juffrouw Wackers beweert drie maanden, maar dat lijkt mij wel wat veel."

„Heb je al iets beloofd?"

„Dat is te zeggen, ik ben, op Mady's raad, eergisteren zoo maar weggegaan, doch heb een briefje achtergelaten voor juffrouw Wackers, die toen uit was, met de toezegging van . . . zes weken loon met kostgeld . . . en dan natuurlijk mijn adres, ik wilde niet doen voorkomen, alsof ik, zooals het heet, met de Noordrzon was vertrokken. Ik schreef er ook bij, dat ik met jou zou overleggen. . . van ochtend telephonerde juffrouw Wackers me, dat zij er geen genoeg mee namen."

„Ik zal de „Arbeidswet in huis" even voor je nakijken. Natuurlijk zul je nu een flinke som moeten uitgeven, maar je hebt dan daarmee ook schoon schip gemaakt en kunt opnieuw en veel zuiniger beginnen. In zoo verre zul je er bij gebaat zijn. Het is altijd gemakkelijker je leven in veranderde omstandigheden op een geheel andere basis in te richten dan op den zelfden voet door te gaan en besnoeiingen aan te brengen."

„Al heb ik daar ook van zelf niet aan gedacht,

Magda vóórvoelde dat zij het toch niet zou kunnen winnen van den sluwen rechtsgeleerde, dien Arnoud natuurlijk nemen zou.

zou mijn vlucht dan toch niet zoo onbekookt zijn geweest?" zegt Magda, ironisch-plagend.

„Natuurlijk wel! Ik neem geen letter terug van mijn eerste oordeelvelling; de eerste indruk is bijna altijd de juiste, onlangs vond ik nog in een, overigens prullig, Duitsch romannetje: „Man soll sein Wort nicht verbessern . . . in der Korrektur liegt . . . die Lüge”."

„Dus . . . het blijft onbekookt . . . daar moet ik mij bij neerleggen en misschien nog blij toe zijn, dat je mij nog niet als een: „half-gare" hebt bestempeld."

„Denk je, dat ik mijn investieven *per se* in de keuken moet zoeken?"

„Volstrekt niet, zoo even ben je op muzikaal gebied gaan grasduinen."

„Toen heb ik je een complimentje gemaakt en je niet een scheldnaam naar 't hoofd geslingerd. Je verdient het een zoowel als het ander. Ik vind je onbegrijpelijk ontwaakt en flink, maar kan mij nog volstrekt niet vereenigen met de manier, waarop je het veld hebt geruimd."

„Och! Conny-lief, daar zullen wij het nooit over eens worden. Je weet niet hoe arrogant en onuitstaanbaar Arnoud in zijn optreden was, hoe hij 't mij liet voelen, dat het van zijn goetvinden afhankelijk was, dat ik in de Villa woonde. Hij dreigde zelfs er mij het verblijf te ontzeggen. Nu, en toen wilde ik de eer aan mij houden."

„Zal ik nog eens met hem gaan spreken?" biedt

Conny aan, „of zal ik voor je naar een advocaat gaan?"

„Nee, dank je, het moet nu maar zoo blijven," antwoordde Magda, die bij intuïtie vóórvoelde dat zij het toch nooit zou kunnen winnen van den sluwen rechtsgeleerde, dien Arnoud natuurlijk nemen zou. „In groote rampen moet men groote geneesmiddelen aanwenden; je zei zoo even zelf, dat ik er misschien beter voor zou staan, als ik eenvoudiger leefde. 't Is nu maar de vraag hoe en waar?"

„Een moeilijke vraag, als de wereld voor je open staat."

„Wij zullen beginnen met de wereld tot de schoolwereld te reduceeren, want mijn eerste zorg moet toch zijn, dat Mady behoorlijk school kan gaan. Haar opvoeding is nu vanzelf nog meer de spil, waarom ons leven zal draaien."

„Waar is de betrokken jonge dame?" vraagt Conny. „Het verwondert mij zeer, dat ze nog niet haar duit in 't zakje is komen doen."

„Ik heb haar laten beloven, dat zij zich niet eerder zou vertoonen, vóór ik haar zou roepen. Een van de eerste dingen, die ze moet leeren is toch, zich niet ongevraagd in het gesprek te mengen."

„Nu, ze kan wel zwijgen, dat heeft ze getoond, toen ze, naar je zegt, onbemerkt het onderhoud tusschen jou en meneer Bolk bijwoonde."

„Dat was iets anders, ze wist wel dat ze zonder pardon weggestuurd zou worden, als ze haar aanwezigheid kenbaar had gemaakt. En ze wilde toch eens weten, hoe ik mij zou houden."

„Zoo'n beetje een proef voor haar om te zien, wat ze aan je had."

„Niet zoo'n beetje, maar geheel en al. Ik heb steeds 't gevoel, als werd ik door haar opgevoed, in plaats van zij door mij."

„Maar nu gaat het toch goed tusschen jullie beidjes?"

„O! Ja, uitstekend, ontzag heeft ze niet voor me, meer een ontfermende belangstelling . . . en ze is heel hartelijk en zelfs aanhalig."

„Ze kan bijzonder lief zijn, dat heb ik toen dien dag gemerkt. Als ze maar voelt, dat ze op bevriend terrein is. Ze is achterdochtig op 't punt van affectie en daardoor is ze angstvallig om zich te toonen, zooals ze is. Ik geloof wel, dat je op den duur een groote gezelligheid aan haar zult hebben."

„Dat is toch van ondergeschikt belang. Het voornaamste is haar opvoeding. En dat zal een heel iets zijn bij zoo'n samengesteld schepseltje met zooveel contrasten in haar natuur en in haar weten."

„Magda! Je overweldigt me!" roept Conny, quasi verschrikt uit. „Ik sta er gewoon paf van, zooals jij je in den laatsten tijd hebt ontwikkeld. Van een achtergehouden kasplantje ben je opeens een kerngezonde plant in vollen bloei geworden."

„Wel geestig . . . maar allesbehalve vleidend," zegt Magda stemmig. „En ga nu mee, dan zullen wij Mady opzoeken . . . de ontluikende bloem."

„'t Duurt eenige tijd, vóór ze haar vinden in een verborgen hoekje van 't plantsoen om 't hotel heen."

„Ik wist niet, waar je je schuil hieldt," begint Magda op vriendelijk-speelschen toon.

„Ik was toch uitgenoodigd om te verdwijnen," lacht Mady, terwijl ze Conny onstuimig omhelst.

„Hoe vindt u onze heldendaad? En wat zegt u wel van tante Magda's leeuwenmoed? Verdient ze geen standbeeld? Of minstens een medaille?"

„Weet je hoe Conny 't bestempelt? Onbekookt! Wat zeg je daarvan?"

„Het valt mij tegen, maar ze was er ook niet bij en ze kent Arnoud Bolk niet, wel?"

„Ten minste weinig . . ."

„O! een klein kriezeltje is ook al te veel. Ik had nog nooit van hem gehoord en wist enkel maar, dat er een broer van vader in Holland woonde, maar al gauw had ik genoeg van hem."

„Gelukkig dan maar, dat je tante niet op zijn voorslag is ingegaan," begint Conny, maar 't kind valt, op haar vroeg-wijzen toon in: „Ik ben er ook nog. Ik zou eenvoudig zijn weggelopen. Vader heeft last genoeg met mij gehad, vóór hij er mij toe kon brengen met tante Magda mee te gaan . . . en die vond ik niet eens naar . . . enkel maar wat koud-deftig."

„En nu?" vraagt Conny, knipoogend.

„O! nu is ze *all right*."

„Onder jouw leiding zal ik het misschien nog wel tot iets redelijks brengen, denk je?"

„U moet mij niet uitlachen," boudeert Mady.

„Je kunt toch zeker wel tegen plagen?" informeert Conny.

„Niet zoo heel erg, geloof ik. Moeder kon er ook niet tegen. Vader zei altijd dat ze geen zin voor humor had. Vader zelf wel, hè, tante?"

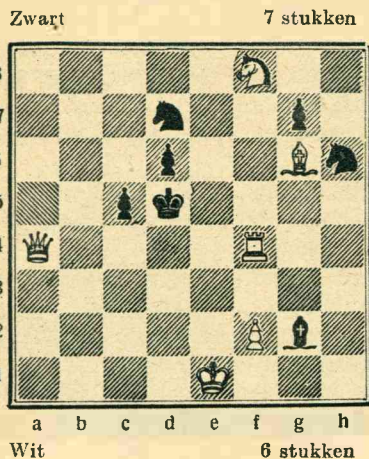
(Wordt vervolgd).

UW KAMER KAN GEZELLIGER WORDEN

DE KOSTEN ZULLEN U MEEVALLEN

LATEN WIJ U RAAD GEVEN

Schaken.

 PROBLEEM No. 50 (driezet).
 Auteur: J. Prospisil, te Praag.

 Oplossing probleem
 No. 47 (tweezet):
 1. c5.

 Er zijn drie „half-
 pin” varianten:

 1., Df3;
 2. De6 ♚.

 1., Pe5;
 2. Pdf6: ♚.

 1., Pf4;
 2. Phf6: ♚.

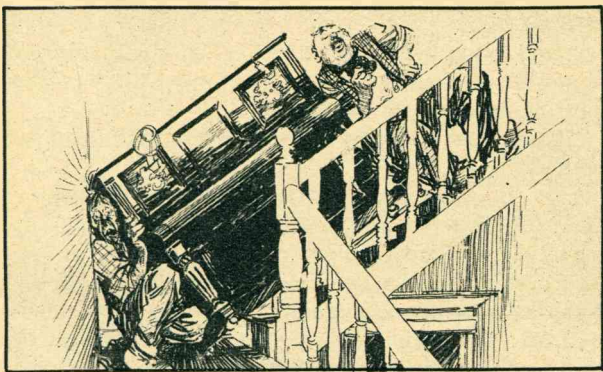
 Correspondentie-
 adres: J. Verstoep Jzn,
 Fred. Hendrikstr. 37,
 Delft.

 Oplossingen binnen
 14 dagen na publicatie
 aan bovenstaand adres
 inzenden.

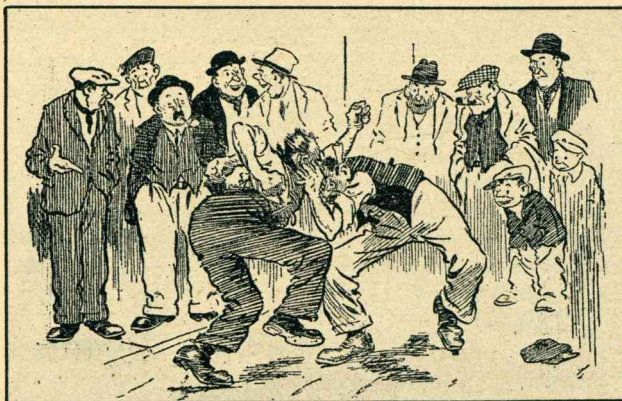
We ontvingen tot onze blijdschap oplossingen van enkele „nieuwelingen”. Welkom!!

Waar blijven de vele andere schakende Panorama-lezers met hun inzendingen?

Elke maand een prijs van f 2.50 voor den hoogst uitkomenden.

De man boven: „Houd-em eens even vast, Hein, mijn pijp is uit.”

 „Ze vechten omdat Jan zegt, dat Piet zijn vrouw scheel is!”
 „Maar Piet is toch niet getrouwd?”
 „Nee, maar het is het principe dat Piet zoo woest gemaakt heeft!”

Van ons boekenplankje.

 Clive Arden, *Een symphonie der Liefde*. — In dit boek is de oude geschiedenis van den man, de vrouw en den vriend zoodanig in een totaal nieuwe entourage gezet, dat er een bijzonder boeiend en spannend geheel ontstond.

 Dr. P. L. Muller, *Onze gouden Eeuw*. — Een met 1000 historische afbeeldingen versierd prachtwerk, dat in geen particuliere boekenverzameling mag ontbreken.

 J. Blansjaar, *De centrale Verwarming*. — Dit boek moet in het bezit zijn van een ieder, die te maken heeft met de centrale verwarming: architecten, installateurs, bezitters van verwarmings-installaties, enz.

 Ch. Content-Duitz, *Practische Handleiding voor het naaien en knippen van dames- en kinder-bovenkleeding*. — Door zich dit werk aan te schaffen, kan iedere huisvrouw een groote besparing op haar budget bereiken.

 A. C. Akveld, *Groot brievenboek*. — Dit geheel up to date werk bevat een groote verzameling van oorspronkelijke modellen van brieven, requesten, wettelijke voorschriften enz. enz. Een boek, dat in geen huisgezin gemist kan worden.

Alle deze boeken zijn verschenen bij A. W. Sijthoff's Uitg. Mij te Leiden.

Dammen.

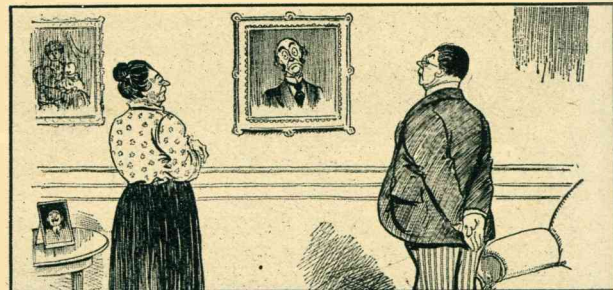
 Een bloemlezing uit het internationale damleven.
 G. MANTEL Jr., Hengelo.

No. 74.

In deze stelling speelt wit en lokt den foutzet uit. Wat is echter een lokzet? Een lokzet is een oogenschijnlijke foutzet waarbij de tegenspeler uitgenoodigd (gelokt dus) wordt om daarvan te profiteren. Dat een lokzet dus nimmer te oppervlakkig mag zijn, d. w. z. dat hij zich verdraadt als „lok”zet, is vanzelfsprekend. Men moet denken dat het een foutzet is! Daarbij mag een lokzet alleen dan gespeeld worden indien de stand, als de tegenpartij er niet op ingaat, er niet nadeelig door wordt! Aan al deze eischen voldoet nu bovenstaande compositie van den vermaarden problemist Mantel. Wit speelt 34—29 en 30×19. Indien zwart nu meent met 20—24 een schijf te winnen, worden de rollen juist verwisseld en wint wit een schijf of de partij door: 33—28 (zw. 24×35 gedw.), 28—23 (zw. 18×29 gedw.), 32—27, 38×20, 26—21 (zw. 17×26 gedw.), 25—20, 37—32 en 44×2!!

Zeer mooi!

Geo.

 De nieuwe heer-op-kamers (bij het bekijken der familieportretten): „Wat heeft Uw man een verdrietige uitdrukking!”
 Kamerverhuurster: „Ja mijnheer, ik geloof dat mijn arme man er over tobt, dat ik mijn kamers zoo goedkoop verhuuren moet!”

VOOR DE JEUGD

CURSUS IN PAPIERVOUWEN.

V.

We gaan nu herhalen hetgeen we in onze vorige lessen geleerd hebben, dat wil zeggen, we zullen nu eens verschillende voorwerpen samenstellen van datgene wat we reeds gemaakt hebben.

Eerst moeten we echter nog wat nieuws leeren, namelijk: het vouwen van de langwerpige doos die we in Fig. 1 zien afgebeeld.

Men neemt daartoe een vierkant stuk papier en verdeelt dit door vier vouwen in vijf reepen van gelijke breedte. Ook boven- en onderaan vouwt men een reep om, even breed als de overlangsche reepen. Om zeker te zijn dat men de vouwen a—b en e—d op den juist en afstand legt, vouwt men den hoek e op g en f op h; deze beide hoeken geven dan precies den afstand van de dwarsvouwen aan.

Heeft men het papier op deze wijze gevouwen, dan legt men het weer glad, zoodat het er uitziet als Fig. 2. Zooals ge hierop ziet, heeft men nu boven- en onderaan vijf vierhoeken. Deze vierhoeken worden nu langs de lijnen i van elkander geknipt, waarbij men er voor zorgt, dat men niet verder knipt, dan tot aan de lijnen a—b en e—d. Dus vooral geen

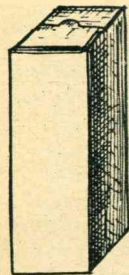

Fig. 1.

krijgen. De onder- en bovendecksel worden vastgehecht als men de be de eerste vier hoeken door de insnijdingen van de derde vierhoeken steekt.

Van deze doos alsook van de pyramide en de taartendoos, die we hebben leeren maken, zijn nu verschillende andere zaken samen te stellen. Op de taartendoos kunnen we allereerst een deksel maken door den rand iets smaller en den bodem iets grooter te nemen (zie Fig. 3). Maken

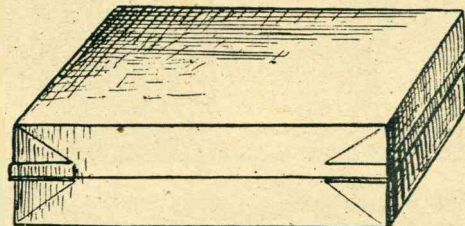

Fig. 3.

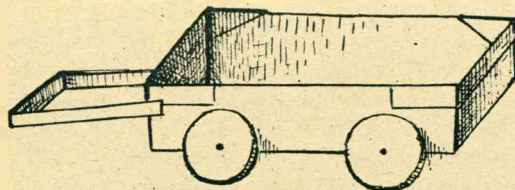

Fig. 4.

we onder de taartendoos een paar houten wielen van knoopvormen en bevestigen we aan een der smalle zijden een handvat, van een smalle reep gevouwen karton gemaakt, dan krijgen we een handwagen, zooals we in Fig. 4 zien afgebeeld. Bevestigen we de taartendoos aan de doos die we zoeven gemaakt hebben, en steken we door de laatste doos schuinweg een rond stokje, dan krijgen we een waterpomp (zie Fig. 5).

Behalve de handwagen kunnen we van de taartendoos ook een locomotief, een kolenwagen, goederen- en personenwagens, kortom een geheel spoorwagengedrag maken. In Fig. 6 laten we een locomotief en een kolenwagen zien, de rest moet ge zelf maar bedenken. Zooals op de afbeelding te

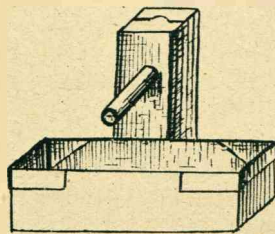

Fig. 5.

zien is, moeten voor deze wagens de randen van de doos zeer breed genomen worden. De locomotief is een omgekeerde doos. Voor de wielen worden weer houten knoopvormen gebruikt; men kan ze ook van karton knippen, maar dat moet heel zuiver gebeuren. De wagens worden door haken en oogen aan elkander bevestigd.

Ten slotte geven we in Fig. 7 nog een schilderhuis. Deze wordt gemaakt van een taartendoos, waarvan bodem en opstaande wanden even breed zijn, terwijl voor het dak een pyramide gebezigd wordt.

DE MOEDERS VAN GROOTE MANNEN.

Het is al meermalen opgemerkt, dat groote mannen ook bijzonder hoogstaande, edele vrouwen tot Moeders

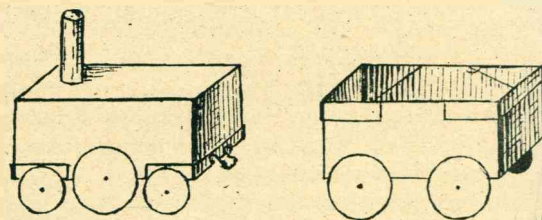

Fig. 6.

hebben gehad, maar zeker is dit wel op niemand meer van toepassing dan op Prins Willem I. Niet alleen dat Juliana een voorbeeldige Moeder was voor haar talrijk kroost, ook haar onmiddellijke omgeving was zij ten zegen! Rijkelijk werden de armen ondersteund; voor alles scheen haar zelfopofferende liefde den tijd te vinden. Zoo moest men, bij gebrek aan geneeskundige hulp in die dagen meestal zichzelf behelpen. Daartoe waren in den slottuin tal van geneeskrachtige gewassen aanwezig en Juliana verstond de kunst, daaruit voor vele kwalen middelen te bereiden, die zij dan zelf aan de zieken bracht. Eenig was de groote bezieling, die er uitging van haar daden; zij waakte over allen en door allen werd zij, ook in later jaren, hoog vereerd. En verbazend is ook de invloed, die Juliana heeft uitgeoefend op haar grootsten zoon! In haar brieven aan hem, spreekt zij hem herhaaldelijk moed in en ook bij de smartelijkste verliezen nam zij een krachtige houding aan. Al haar vijf zonen uit het huis van Nassau heeft zij aan ons land afgestaan, totdat ze eindelijk oud en verlaten achterbleef en een van haar zoons aan het sterfbed hunner edele Moeder tegenwoordig waren!

Fig. 7.

OOM TOM.

stippellijnen doorknippen. Nu maakt men ook nog in het eerste en derde vakje eenige insnijdingen zooals op Fig. 2